



แผนอภิบาล

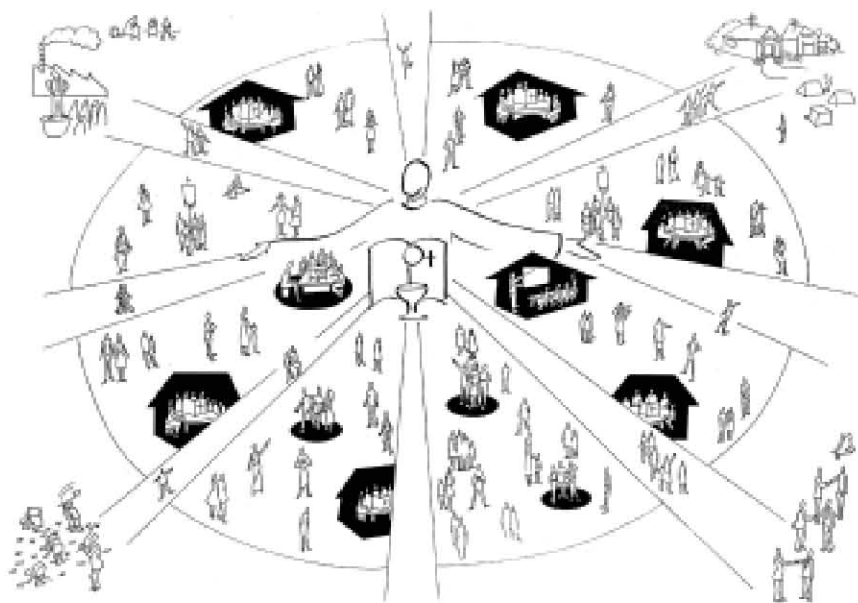
คริสต์ศักราช 2010-2015

ของพระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทย

อภิบาลชุมชนศิษย์พระคริสต์ ร่วมพันธกิจแบ่งปันข่าวดี

สภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย

15 สิงหาคม ค.ศ. 2010



ชุมชนคริสตชนพื้นฐาน
มีรากฐานอยู่ที่พระคริสต์เจ้า
และดำรงชีวิตอยู่ในพระองค์

เป็นเครื่องหมายของการมีชีวิตชีวาของชุมชนวัด
เป็นสังคมใหม่ที่มีรากฐานบนวัฒนธรรมแห่งความรัก
เป็นเครื่องมือที่ดีในการอภิบาลและการเผยแผ่ธรรม
เป็นความหวังอันยิ่งใหญ่
สำหรับความเป็นอยู่ของพระศาสนจักร

**แผนอภิบาล คริสตศักราช 2010-2015
ของพระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทย
อภิบาลชุมชนศิษย์พระคริสต์ ร่วมพันธกิจแบ่งปันข่าวดี**

จัดพิมพ์โดย

ภาพพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย
122/11 ซ.นาครสุวรรณ ถ.นนทรี ยานนาวา กรุงเทพฯ 10120
โทร. 02-681-3900 ต่อ 1201, 1202
โทรสาร 02-681-5301, 02-681-5369 ถึง 70
E-mail : thaicbct@cbct.net, cbct_th@hotmail.com

ISBN: 978-616-7219-18-9

พิมพ์ครั้งที่ 1 สิงหาคม 2010 / 2553

จำนวนพิมพ์ 6,000 เล่ม

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์อัสสัมชัญ

สารบัญ

คำประกาศ	4
ส่วนที่ 1 บทนำ	
- ความเป็นมา	8
- ภาพเศรษฐกิจ การเมืองและสังคมในโลกปัจจุบัน	10
- ภาพเศรษฐกิจ การเมืองและสังคมไทยในปัจจุบัน	10
- ภาพจริงของพระศาสนจักรในประเทศไทย	12
- ภัยท้าทายพระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทย	14
- แนวทางในการจัดทำแผนอภิบาล ค.ศ. 2010-2015	14
ส่วนที่ 2 อภิบาลชุมชนศิษย์พระคริสต์	
บทที่ 1 เสริมสร้างศิษย์และพัฒนาความเชื่อ โดยพระวาจา ศีลศักดิ์สิทธิ์และการอธิษฐานภาวนา	17
บทที่ 2 สร้างและพัฒนาชุมชนวัด	21
บทที่ 3 สร้างและพัฒนาผู้อภิบาลและผู้ร่วมงานอภิบาล	24
บทที่ 4 อภิบาลครอบครัว เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ และคริสตชนกลุ่มพิเศษต่างๆ	27
ส่วนที่ 3 ร่วมพันธกิจแบ่งปันข่าวดี	
บทที่ 5 ประกาศและแบ่งปันข่าวดี	32
บทที่ 6 การศึกษาอบรมแบบคาทอลิก	37
บทที่ 7 คริสตศาสนจักรสัมพันธ์ ศาสนสัมพันธ์ และการเข้าสู่วัฒนธรรม	41
บทที่ 8 พันธกิจรัก-รับใช้สังคมโลก	45
ส่วนที่ 4 เครื่องมือและวิธีการสำคัญ เพื่อเสริมศักยภาพการอภิบาล และการประกาศข่าวดี	
บทที่ 9 เทคโนโลยีและการสื่อสาร	48
บทที่ 10 การประสานสัมพันธ์	51
บทส่งท้าย	54
เชิงอรรถ	56
เอกสารอ้างอิง และอักษรย่อชื่อเอกสาร (Abbreviations)	64

คำประกาศ
สภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย
เรื่อง
แผนอภิบาล คริสตศักราช 2010-2015
ของพระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทย

พระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทยได้มีส่วนร่วมฉลองปี “ปีติมหากาญญ ค.ศ. 2000” พร้อมกับมี “ทิศทางการอภิบาล” สำหรับ 10 ปีที่ผ่านมา บัดนี้ เพื่อสานต่อทิศทางการอภิบาลดังกล่าว และโดยการทรงนำของพระจิตเจ้า สภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย ได้ร่วมกันจัดเตรียม “แผนอภิบาล คริสตศักราช 2010” ซึ่งจะเป็นแม่บทพันธกิจการอภิบาลและการประกาศข่าวดีของเราในช่วง 5 ปีจากนี้ไป

ความมุ่งหวังของแผนอภิบาลฉบับนี้มิใช่เป็นการเริ่มทุกสิ่งใหม่ แต่เป็นการเสริมต่อพันธกิจตามแผน “ทิศทางการอภิบาล ค.ศ. 2000” โดยยังคงยึดวิสัยทัศน์ “ประชากรของพระเจ้า ร่วมเป็นหนึ่งเดียวในความรัก แสวงหา ติดตามและประกาศพระเยซูคริสตเจ้า” และหลักการเดิมที่เน้นการมีส่วนร่วมของทุกคนในการสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง และดำเนินชีวิตแบบองค์รวม

หลังจากได้ไตร่ตรองสิ่งท้าทายและความจำเป็นเร่งด่วนต่างๆ ของสังคมในปัจจุบัน จึงได้สรุปประเด็นหลักของแผนอภิบาลไว้ว่า “อภิบาลชุมชนศิษย์พระคริสต์ ร่วมพันธกิจแบ่งปันข่าวดี” โดยมุ่ง การเสริมสร้างและพัฒนาชุมชนวัดให้เป็นชุมชนแห่งความเชื่อที่มีชีวิต ชีวา เป็นชุมชนศิษย์พระคริสต์เจ้าอย่างแท้จริง โดยเจริญชีวิตตาม บัญญัติรักของพระองค์ สามารถเป็นประจักษ์พยาน ประกาศและ แบ่งปันข่าวดีให้กับเพื่อนพี่น้องร่วมชุมชนเดียวกันได้อย่างแท้จริง

แผนอภิบาลนี้จึงให้ความสำคัญด้านการสร้างชุมชนวัดที่ ประกอบด้วยชุมชนคริสตชนย่อยๆ เป็นฐาน หรือที่นิยมเรียกกันว่า “ชุมชนคริสตชนพื้นฐาน” (Basic Ecclesial Communities) เพราะชุมชน เหล่านี้เป็นเครื่องหมายของการมีชีวิตชีวาของชุมชนวัด เป็นสังคม ใหม่ที่มีรากฐานบนวัฒนธรรมแห่งความรัก และเป็นเครื่องมือที่ดีใน การอภิบาลและการเผยแผ่ธรรม (เทียบ RM 51)

วิธีการหลักและเครื่องมือสำคัญในการสร้างและพัฒนาชุมชน วัด คือ “วิถีชุมชนวัด” (A New Way of being Church) ตามที่สหพันธ์ สภาพระสังฆราชแห่งเอเชียได้สนับสนุนมาตลอด 2 ทศวรรษ และ ปรากฏผลดีในหลายประเทศในเอเชียมาแล้ว “วิถีชุมชนวัด” เน้นการ เจริญชีวิตทั้งส่วนบุคคลและส่วนรวมของบรรดาศิษย์พระคริสต์ โดย เริ่มจากการ “ฟังพระวาจาของพระเจ้าและปฏิบัติตาม” (ลก 8:21) และ สร้างความพร้อมในการมีส่วนร่วมปฏิบัติพันธกิจต่างๆ ของพระ- ศาสนจักร อันได้แก่การอภิบาล การประกาศข่าวดี การศึกษาอบรม แบบคาทอลิก ศาสนสัมพันธ์และการรับใช้สังคม จึงจำเป็นที่จะต้อง ร่วมมือกันทำให้ “วิถีชุมชนวัด” เป็นจริงมากขึ้นตามลำดับในทุกท้องถิ่น

สภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความร่วมมือและการมีส่วนร่วมในพันธกิจตามระบุใน แผนอภิบาลจากคริสตชนไทยทุกคนไม่ว่าจะเป็นศาสนบริกร ผู้อภิบาล ผู้ร่วมงานอภิบาล บรรดานักบวช สภาภิบาลวัด ผู้นำชุมชน ตลอดจน คริสตชนฆราวาสทุกท่านเป็นอย่างดี

ในโอกาสสมโภชพระนางมารีย์รับเกียรติยกขึ้นสวรรค์ ผู้เป็น องค์อุปถัมภ์ของพระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทย สภาพระสังฆราชฯ มีความยินดีที่จะประกาศ “แผนอภิบาล คริสตศักราช 2010” ของพระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทย ให้บรรดาพี่น้องคริสตชน ทราบโดยทั่วกัน โดยมีกำหนดระยะเวลาดำเนินการ 5 ปี นับจากวัน ประกาศนี้ จนถึงปี ค.ศ. 2015

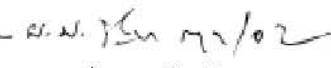
ขอพระแม่มารีย์ มารดาพระศาสนจักร ได้เดินเคียงข้างและนำ มวลคริสตชนไทยในการตอบรับเสียงเรียกร้องขององค์พระเยซูคริสต-เจ้าที่ว่า “จงไปสั่งสอนนานาชาติให้มาเป็นศิษย์ของเรา” (มธ 28:19)

อำนวยการพิมพ์นี้เองทุกท่าน

+ 

(พระอัครสังฆราชหลุยส์ จำเนียร สันติสุขนิรันดร์) (พระสังฆราชยอห์น บอสโก ปัญญา กฤษเจริญ)

ประธานสภาพระสังฆราชฯ

+ 
เลขาธิการสภาพระสังฆราชฯ

ให้ไว้ ณ กรุงเทพมหานคร

วันที่ 15 สิงหาคม คริสตศักราช 2010

วันสมโภชพระนางมารีย์รับเกียรติยกขึ้นสวรรค์

แผนอภิบาลคริสต์ศักราช 2010-2015

วิสัยทัศน์

ประชากรของพระเจ้า
ร่วมเป็นหนึ่งเดียวในความรัก
แสวงหา ติดตาม
และประกาศพระเยซูคริสต์เจ้า

พันธกิจ

พระศาสนจักรในประเทศไทย
มุ่งอุทิศตนฟื้นฟูชีวิตให้สนิทกับพระคริสต์เจ้า
โดยอาศัยพระวาจาและศีลศักดิ์สิทธิ์
เป็นหนึ่งเดียว
ร่วมมือและแบ่งปันซึ่งกันและกัน
แสวงหาคุณค่าพระอาณาจักรในบริบทสังคม
เสวนาฉันพี่น้องกับผู้มีความเชื่ออื่น
ประกาศพระเยซูคริสต์เจ้าและเป็นประจักษ์พยาน
ด้วยการดำเนินชีวิตเรียบง่าย
รักและรับใช้ปวงชน โดยเน้นผู้ยากไร้

ส่วนที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

1. สมเด็จพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทยได้ประกาศใช้ “ทิศทางการอภิบาล คริสตศักราช 2000” เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม ค.ศ. 2000 โดยมีเนื้อหาที่จัดแบ่งออกเป็นสามส่วน คือ

- * ส่วนที่ 1 เป็นส่วนที่เรียกว่า **แผนแม่บททิศทางการอภิบาล ค.ศ. 2000** ซึ่งประกอบด้วย **ความนำ วิสัยทัศน์ พันธกิจ หลักการ และนโยบายปฏิบัติ**
- * ส่วนที่ 2 เป็นส่วนที่เรียกว่า **แผนกิจกรรมงานอภิบาล ค.ศ. 2000** ซึ่งแบ่งหมวดหมู่ของกิจกรรมออกเป็น 3 ด้าน คือ **บุคคลากร พันธกิจ การบริหารและการใช้ทรัพยากร**
- * ส่วนที่ 3 เป็นส่วนที่เรียกว่า **มาตรการดำเนินงานแผนปฏิบัติการงานอภิบาล ค.ศ. 2000**

2. หลังจากนั้น ทุกภาคส่วนของพระศาสนจักรไทยได้ดำเนินการกำหนดและประกาศใช้แผนทิศทางการอภิบาลของตน โดยอาศัยส่วนที่เป็น **แผนแม่บททิศทางการอภิบาล ค.ศ. 2000** ของสมเด็จพระสังฆราชเป็นแม่แบบ ทั้งนี้โดยมีสำนักทิศทางและนโยบายของ

สภาพระสังฆราชเป็นผู้ประสานงานร่วมกับคณะกรรมการทิศทางการอภิบาลส่วนกลาง ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนจากทุกสังฆมณฑล ตัวแทนจากคณะกรรมการคาทอลิกและผู้ทรงคุณวุฒิอีกจำนวนหนึ่ง ร่วมกันทำงานติดตาม ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้แผนทิศทางการอภิบาลดังกล่าวมาโดยตลอด

3. ณ เวลาปัจจุบัน พระศาสนจักรคาทอลิกแห่งประเทศไทย เปิดหัวใจบทวนคำสอนขององค์สมเด็จพระสันตะปาปาเบเนดิกต์ที่ 16 “พระเจ้าเป็นความรัก” (Deus Caritas Est) ซึ่งเป็นหัวข้อคำสอนแรกสุดของพระองค์เมื่อเริ่มพระสมณสมัย เป็นการตอกย้ำความจริงแห่งความรักของพระเจ้าที่ทันสมัยเหมาะสมกับสังคมปัจจุบัน ที่เรียกร้องให้ต้องทบทวนความหมายและการประทับอยู่ของพระเจ้าอย่างแท้จริง เพราะเหตุว่าโลก ังคม เศรษฐกิจและการเมืองปัจจุบัน ล้วนต้องการการประทับอยู่ของพระเจ้าเพื่อเป็นคำตอบแท้จริงของชีวิต จำเป็นที่พระศาสนจักรจะต้องประกาศซึ่งความหวังแห่งความรอดพ้นที่มาจากพระเจ้า “Spe Salvi” เพื่อยืนยันความรักของพระเจ้าในโลกแห่งความเป็นจริงได้เสมอไปใน “Caritas in Veritate” จึงเป็นเวลาอันสำคัญและสมควรยิ่งที่พระศาสนจักรจะต้องเผชิญกับกระแสโลกปัจจุบันด้วยพลังแห่งความเชื่อ ความหวังและความรัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งความรักในความจริง และความจริงนั้นคือองค์พระคริสตเจ้า เพราะพระองค์เท่านั้นเป็นคำตอบสำหรับสถานการณ์ในโลกปัจจุบันได้อย่างแท้จริง

สภาพเศรษฐกิจ การเมืองและสังคมในโลกปัจจุบัน

4. โลกในยุคปัจจุบัน มีปฏิสัมพันธ์กันในหลายรูปแบบและหลายมิติ มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ซึ่งทำให้มีโอกาสที่จะขัดแย้งสูง โดยมีโลกาภิวัตน์เป็นต้นเหตุ อีกทั้งยังมีเครือข่ายที่ซับซ้อน ก่อให้เกิดผลกระทบทั่วถึงกันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังตัวอย่างของโรคระบาด ภาวะโลกร้อน วิกฤติเศรษฐกิจและการเมือง การก่อการร้ายข้ามชาติ รวมทั้งเรื่องอื่นๆ ที่กระทบคนทั้งโลก ในขณะที่เดียวกันก็มีผู้ยากไร้จำนวนมากที่ได้รับผลกระทบ เขาเหล่านั้นเป็นผู้ที่อยู่ในฐานล่างของโครงสร้างสังคม ถูกลดทอนคุณค่าความเป็นมนุษย์เพื่อการเติบโตของโลกวัตถุนิยม 'วงกลุ่มของผู้มั่งมีกลับบกพร่องด้านศีลธรรมและจริยธรรมซึ่งมีจำนวนมากขึ้น และกลายเป็นผู้ที่ทำลายความดีส่วนรวมของสังคมโลก จนเกิดความเหลื่อมล้ำกันระหว่างประเทศมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด

สภาพเศรษฐกิจ การเมืองและสังคมไทยในปัจจุบัน

5. ทางด้านเศรษฐกิจนั้น ในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมาพบว่าประเทศไทย รับเอาระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมใหม่เป็นแกนในการพัฒนาประเทศ ระบบทุนนิยมนี้ มีวัตถุนิยมและบริโภคนิยมเป็นตัวขับเคลื่อน ทำให้คนจำนวนน้อยที่มีโอกาสเหนือกว่าครอบครองปัจจัยการผลิตและโคตรทรัพย์ส่วนใหญ่ไว้ในมือ เน้นการนำเอาทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่อย่างจำกัดมาสร้างมูลค่าเพิ่มในทางเศรษฐกิจ ทำให้สังคมเมืองเจริญรุ่งเรืองในขณะที่ชนบทถูกปล่อยให้อ้าหลัง ระบบเศรษฐกิจเช่นนี้ ก่อให้เกิดความขัดแย้ง และ

ช่องว่างระหว่างกลุ่มประชากรอย่างเห็นได้ชัด

การเปิดการค้าเสรี ทำให้เกษตรกรต้องเสียเปรียบ และราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ ทั้งนี้ เนื่องจากหลังไหลเข้ามาของผลผลิตทางการเกษตรที่ราคาถูกลงกว่าจากต่างประเทศ มีการแย่งชิงและครอบครองที่ดินซึ่งเป็นปัจจัยการผลิตพื้นฐานทางการเกษตร เกษตรกรจำนวนมากไร้ที่ดินทำกิน ส่วนใหญ่ต้องแบกรับภาระหนี้จำนวนมาก แต่ในขณะเดียวกัน ก็มีกระแสความพยายามส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง ที่เน้นความเพียงพอและการพึ่งตนเองมากกว่าเน้นเพื่อการพาณิชย์ที่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ

การปล่อยให้มีโรงงานอุตสาหกรรมจำนวนมากที่ไม่รับผิดชอบ ก่อให้เกิดผลกระทบอย่างรุนแรงต่อสภาพแวดล้อม ทำลายระบบนิเวศและชีวิตความเป็นอยู่ของประชากร ผลที่ตามมาคือภาวะโลกร้อนและการเปลี่ยนแปลงสภาวะอากาศ ซึ่งส่งผลกระทบแบบลูกโซ่ต่อคนและระบบนิเวศกลายเป็นวัฏจักร การท่องเที่ยวก็เป็นปัจจัยสำคัญในการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและระบบนิเวศเช่นกัน ซึ่งเป็นผลกระทบทำให้ภัยธรรมชาติเกิดขึ้นบ่อยครั้งและมีแนวโน้มที่จะรุนแรงยิ่งขึ้น

6. การเมืองในประเทศไทย มีพลวัตและความซับซ้อนมากขึ้น แต่ระบอบประชาธิปไตยของประเทศกลับอ่อนแอลง พรรคการเมืองกลุ่มธุรกิจและประชาสังคมมีอิทธิพลต่อรัฐมาก รัฐบาลมักใช้ยุทธศาสตร์ประชานิยมเป็นฐาน ก่อให้เกิดความขัดแย้งและการแตกแยกทางด้านแนวคิดและอุดมการณ์ในสังคมอย่างยืดยาว เกิด

การแย่งชิงอำนาจทางการเมืองในทุกรูปแบบ เพื่อแสวงหาและ ตักตวงผลประโยชน์และข้อราษฎร์บังหลวงขนานใหญ่ ขณะที่ รัฐบาลไม่มีเสถียรภาพและพลังพอที่จะขับเคลื่อนนโยบายที่สำคัญ และตอบสนองต่อปัญหาของคนยากจนได้ แต่ในอีกด้านหนึ่ง นับ ว่าเป็นเรื่องที่น่ายินดีที่ประชาชนส่วนใหญ่ในประเทศ มีการ ติดตามความเคลื่อนไหวทางการเมือง มีการวิพากษ์วิจารณ์ แม้ว่า จะมีความคิดเห็นที่ต่างกัน และมีประชาชนจำนวนมากขึ้นที่มีส่วน ร่วมทางการเมืองในระดับต่างๆ ก็ตาม

7. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการสื่อสารที่ก้าวล้ำ แม้นำ ความสะดวกสบายและรวดเร็วมาให้ แต่ในอีกบริบทหนึ่ง ก็นำมา ซึ่งการเปลี่ยนแปลงอย่างใหญ่หลวงด้านคุณค่า วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของผู้คนในสังคม โดยเฉพาะเยาวชนที่ละทิ้งคุณค่า ความดีงามด้านจิตใจ และหันไปสู่ความลุ่มหลงทางวัตถุนิยมและ ดำเนินชีวิตแบบสัมพัทธนิยม¹

สภาพจริงของพระศาสนจักรในประเทศไทย

8. ตลอดเวลาที่ผ่านมาพระศาสนจักรในประเทศไทยเจริญชีวิต และปฏิบัติพันธกิจ ท่ามกลางบริบทของสังคมที่มีปัจจัยแวดล้อม ดังกล่าวมาแล้ว อีกทั้งยังมีแนวโน้มไปสู่สัมพัทธนิยม และอัตนิยม² ซึ่งถือว่าคนไม่ต้องการพระเจ้า

ในเวลาเดียวกัน การเสริมสร้างความรู้และความเข้าใจ ด้านความเชื่อใน “ข่าวดี” ตามคำสอนของพระเยซูคริสต์และ

พระศาสนจักรในอดีตที่ผ่านมายังขาดความเข้มข้น ไม่สามารถ
หยั่งรากลึกลงในชีวิตจิตใจ และไม่เป็แรงบันดาลใจให้เป็น
ประจักษ์พยานได้อย่างแท้จริงและเพียงพอ

9. คาทอลิกไทยซึ่งเป็นประชากรส่วนน้อยของสังคมไทย ประกอบ
ด้วยกลุ่มเป้าหมายซึ่งต้องการการอภิบาลที่หลากหลาย มีทั้งเด็ก
และเยาวชน ทั้งบรรดาคริสตชนที่ละเลยความเชื่อ อันเนื่องมาจาก
ปัจจัยต่างๆ อาทิ การสมรสกับพี่น้องต่างความเชื่อ การขาด
โอกาสในการเข้าถึงผู้อภิบาลหรือกลุ่มคริสตชนที่มีความเชื่อ
แต่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในด้านต่างๆ ดังที่การประเมินแผน
ทิศทางการอภิบาล ค.ศ. 2000 พบว่า คริสตชนส่วนใหญ่ยัง
ต้องการความรู้ความเข้าใจด้านพระวาจา ศีลศักดิ์สิทธิ์และพิธีกรรม
ตลอดจนการตระหนักถึงหน้าที่ของตนในการมีชีวิตเป็นประจักษ์
พยาน

10. สืบเนื่องจากการทำวิจัย เรื่องการใช้หลักสามประการของแผน
ทิศทางการอภิบาล ค.ศ. 2000 คือ “การสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง
การทำงานแบบองค์รวม และการมี ‘วนร่วมอย่างจริงจัง’” พบว่า
คริสตชนทุกระดับต่างมองเห็นความสำคัญ มีความตระหนักและ
ยอมรับในหลักการดังกล่าว แต่ยังต้องการพัฒนาทักษะในการนำ
หลักทั้งสามประการไปปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมและเกิดผล

สิ่งท้าทายพระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทย

11. จากสภาพการณ์ที่กล่าวข้างต้น พระศาสนจักรมองเห็นปัญหาและความทุกข์ยากของประชาชนผู้กำลังจาริกอยู่ในสังคมโลก และตกเป็นส่วนหนึ่งของสภาพดังกล่าวซึ่งนำไปสู่วัฒนธรรมแห่งความตาย³ พระศาสนจักรจึงต้องทบทวนบทบาทของตนในฐานะเป็นผู้นำแห่งความรอดพ้น ที่จะต้องเป็นประจักษ์พยานถึงวัฒนธรรมแห่งความรัก ชีวิต และความรอดพ้น มุ่งมั่นในการนำประชากรของพระเจ้าสู่พระอาณาจักรของพระเจ้า ซึ่งเป็นพระอาณาจักรแห่งความรักและสันติ โดยผ่านทางพระคริสตเจ้าผู้ทรงเป็น *หนทาง ความจริง และชีวิต*⁴

แนวทางในการจัดทำแผนอภิบาล ค.ศ. 2010-2015

12. ดังนั้น พระศาสนจักรคาทอลิกแห่งประเทศไทย จึงได้เตรียมการสำหรับการกำหนดแผนอภิบาลของสภาพระสังฆราชฯ ฉบับใหม่ ได้มีการแต่งตั้งคณะทำงานด้านการประเมิน ด้านการวิจัย และด้านการศึกษาเพื่อช่วยในการกำหนดแนวทางสำหรับแผนอภิบาลฯ ฉบับนี้ ซึ่งคณะทำงานได้ดำเนินการมาตามลำดับจนถึงการเตรียมประชุมเพื่อกำหนดแผนอภิบาลฯ ค.ศ. 2010-2015 ในการจัดประชุมเพื่อกำหนดแผนอภิบาลฯ ครั้งนี้ ได้จัดแบ่งออกเป็นการประชุมระดับภาค 2 ภาคด้วยกัน คือ ภาคที่หนึ่งประกอบด้วย อัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ สังฆมณฑลเชียงใหม่ สังฆมณฑลราชบุรี สังฆมณฑลจันทบุรี สังฆมณฑลนครสวรรค์ และสังฆมณฑลสุราษฎร์ธานี ระหว่างวันที่ 6-9 ตุลาคม ค.ศ. 2009 ภาคที่สอง

ประกอบด้วยอัครสังฆมณฑลท่าแร่-หนองแสง อัครสังฆมณฑลอุบลราชธานี อัครสังฆมณฑลนครราชสีมา และอัครสังฆมณฑลอุดรธานี ระหว่างวันที่ 10-13 พฤศจิกายน ค.ศ. 2009 และได้จัดการประชุมสมัชชาร่วมกัน ระหว่างวันที่ 19-23 เมษายน ค.ศ. 2010 ณ ศูนย์ฝึกอบรมงานอภิบาล “บ้านผู้หว่าน” เพื่อกำหนดแผนอภิบาลฯ ค.ศ. 2010-2015 ในหัวข้อ “**อภิบาลชุมชนศิษย์พระคริสต์ ร่วมพันธกิจ แบ่งปันข่าวดี**”⁵ โดยมีผู้เข้าร่วมประกอบด้วยพระอัครสังฆราช พระสังฆราช พระสงฆ์ นักบวชชาย-หญิง และฆราวาส ที่ได้รับเลือกเป็นผู้แทน รวมทั้งสิ้น 166 ท่าน

13. การประชุมทั้งสองภาคและการประชุมสมัชชาฯ ได้นำกระบวนการ **วิถีเชิงบวก**⁶ มาใช้ เนื่องจากเป็นวิธีการที่เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการร่วมกันแสวงหาสิ่งดีๆ ในประสบการณ์ของแต่ละบุคคลและองค์กร ทุกคนมีส่วนร่วมในการมองไปข้างหน้าด้วยกัน ร่วมกันสานฝันและถักทอความฝันให้เป็นความจริง สรรค์สร้างแนวทาง รูปแบบ กำหนดวิธีการและประสานใจเป็นหนึ่งเดียวกันในการสืบสานขับเคลื่อนสู่อนาคต คำถามที่ใช้ในกระบวนการดังกล่าว นำมาจากวิสัยทัศน์ของทิศทางการอภิบาลคริสตศักราช 2000 ที่ว่า “**ประชากรของพระเจ้าร่วมเป็นหนึ่งเดียวในความรัก แสวงหา ติดตามและประกาศพระเยซูคริสต์เจ้า**” ผลที่ได้จากการประชุมสัมมนาทั้งสองภาค ปรากฏว่าสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน และอยู่ในแนวทางและนโยบายปฏิบัติของทิศทางการอภิบาลคริสตศักราช 2000 อย่างเห็นได้ชัด

14. ดังนั้น การเตรียมแผนอภิบาลฯ ค.ศ. 2010 จึงมีลักษณะเป็นการติดตามและสานต่อแผนทิศทางฯ ฉบับ ค.ศ. 2000 แผนอภิบาลฉบับนี้ จึงมิได้เป็นการเริ่มทุกสิ่งใหม่ทั้งหมด แต่เป็นการเสริมสร้างการพัฒนาชุมชนวัดซึ่งมีฐานการดำเนินพันธกิจต่อเนื่องจากแผนทิศทางฯ ค.ศ. 2000 และเป็นมิติที่เห็นพ้องต้องกันอย่างชัดเจนของการประชุมสมัชชาฯ โดยเน้นให้ชุมชนวัดเป็นเป้าหมายหลัก คือชุมชนวัดต้องเป็นชุมชนแห่งความเชื่อของศิษย์ที่เจริญชีวิตตามบัญญัติรักของพระเยซูคริสตเจ้า เพื่อเจริญชีวิตเป็นประจักษ์พยาน ประกาศและแบ่งปันข่าวดีได้อย่างแท้จริง

ด้วยเหตุนี้ อาศัยพระพร พละกำลังและแสงสว่างจากการนำของพระจิตเจ้า ภาพพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย มีความยินดีประกาศแผนอภิบาล คริสตศักราช 2010-2015 ของ **พระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทย** เพื่อเป็นแนวทางในการเจริญชีวิตและปฏิบัติพันธกิจเป็นหนึ่งเดียวกันดังต่อไปนี้



ส่วนที่ 2

อภิบาลชุมชนศิษย์พระคริสต์

บทที่ 1

เสริมสร้างศิษย์และพัฒนาความเชื่อ

โดยพระวาจา ศีลศักดิ์สิทธิ์และการอธิษฐานภาวนา

15. “ถ้าท่านมีความรักต่อกัน ทุกคนจะรู้ว่าท่านเป็นศิษย์ของเรา” (ยน 13:35) ความเป็นศิษย์หรือชีวิตคริสตชน เป็นชีวิตที่ดำเนินด้วยความเชื่อ ความหวังและความรัก เป็นหนึ่งเดียวกันโดยมีพระคริสต์เป็นศูนย์กลาง ศิษย์ต้องตระหนักว่าการนับถือศาสนา ไม่เป็นแต่เพียงการร่วมพิธีกรรมเท่านั้น แต่เป็นการเรียกของพระเจ้าเพื่อมาเป็นหนึ่งเดียวกับพระองค์ คริสตชนจึงดำเนินชีวิตตามกระแสเรียกที่พระเจ้าประทานให้เขาแต่ละคน⁷ ด้วยการมีชีวิตที่ลึกซึ้ง มีความเชื่อที่มีชีวิตชีวา มีพระวาจาของพระเจ้าเป็นเสมือนลมหายใจของชีวิต และได้รับการหล่อเลี้ยงด้วยศีลศักดิ์สิทธิ์และการภาวนา ทำให้การร่วมพิธีมิสซาบูชาขอบพระคุณ โดยเฉพาะในวันอาทิตย์ เป็นการเฉลิมฉลองอย่างต่อเนื่องในชีวิตประจำวัน ดังพระวาจาของพระ

เยซูเจ้าที่ว่า “เราเป็นเถาองุ่น ท่านทั้งหลายเป็นกิ่งก้าน ผู้ที่ดำรงอยู่ในเราและเราดำรงอยู่ในเขาก็ย่อมเกิดผลมาก เพราะถ้าไม่มีเรา ท่านก็ทำอะไรไม่ได้เลย” (ยน 15:5)

16. พระศาสนจักรหล่อเลี้ยงชีวิตคริสตชนด้วยพระวาจาและศีลศักดิ์สิทธิ์⁸ เมื่อพระวาจาและศีลศักดิ์สิทธิ์มีบทบาทต่อชีวิตคริสตชนถึงเพียงนี้แล้ว จึงจำเป็นที่เขาคือจะต้องสร้างความใกล้ชิดกับพระวาจาและศีลศักดิ์สิทธิ์ เพื่อให้มีประสบการณ์กับพระเจ้าอย่างแท้จริง “มนุษย์มิได้ดำรงชีวิตด้วยอาหารเท่านั้นแต่ดำรงชีวิตด้วยพระวาจาทุกคำที่ออกจากพระโอษฐ์ของพระเจ้า” (มธ 4:4) และขณะเดียวกันเขาจะต้องแสวงหาความรู้พระคัมภีร์และคำสอนของพระศาสนจักร ต้องรู้ถึงแก่นแท้ของความเชื่อคาทอลิก⁹ และมีจิตสำนึกว่า พระบิดาทรงรักเขาเป็นพิเศษ และทรงทำให้เขาเป็นบุตรบุญธรรมของพระองค์

17. การฟื้นฟูชีวิตคริสตชนในยุคปัจจุบัน เป็นความจำเป็นเร่งด่วน เพราะเป็นยุคของวัตถุนิยม บริโภคนิยม สุขนิยม ปัจเจกนิยม ฯลฯ ings ทำหลายอย่างๆ มีมากมาย จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่สมาชิกของพระศาสนจักร อันได้แก่ พระสังฆราช พระสงฆ์ นักบวชชาย-หญิง ฆราวาสทุกเพศทุกวัยต้องได้รับการฟื้นฟูความเชื่อและชีวิตคริสตชน ให้มีประสบการณ์ทั้งระดับส่วนตัวและส่วนรวม บนพื้นฐานของจิตตารมณ์รักและรับใช้ ด้วยความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน โดยยึดพระเยซูเจ้าเป็นศูนย์กลาง ทั้งนี้อาศัยการฟื้นฟูอย่างเป็นรูปธรรมในด้านคำสอน พิธีกรรม ชีวิตภาวนาและการอบรมอย่างต่อเนื่อง

โดยมุ่งใช้กระบวนการวิถีชุมชนวัด¹⁰ เป็นสำคัญ

18. พระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทยได้กำหนดงานอภิบาลหลักในงานเสริมสร้างศิษย์และพัฒนาความเชื่อโดยพระวาจา ศีลศักดิ์สิทธิ์ และการอธิษฐานภาวนาดังต่อไปนี้คือ

1) ให้ “การฉลองวันพระเจ้า” เป็นวันสำคัญอันก่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด หล่อเลี้ยงชีวิตศิษย์และพัฒนาความเชื่อโดยอาศัยพระวาจา ศีลมหาสนิทและการภาวนาโดยมุ่งให้เกิดเป็นประสบการณ์กับพระเจ้า จนสามารถเป็นพลังขับเคลื่อนชีวิตคริสตชนที่เป็นประจักษ์พยานในทุกมิติของชีวิตในสังคม

ก. เป็นหน้าที่ของพระสงฆ์ที่จะต้องให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกกับพิธีมิสซาบูชาขอบพระคุณวันอาทิตย์ ในการทำให้พิธีกรรมมีความศักดิ์สิทธิ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเทศน์ประกาศพระวาจาและการฉลองศีลมหาสนิท ให้มีความหมายและคุณค่าต่อชีวิตคริสตชนอย่างแท้จริง

ข. มุ่งให้คริสตชนมี 'วนในพิธีมิสซาบูชาขอบพระคุณ' อย่างมีชีวิตชีวาจนเกิดประสบการณ์กับพระเจ้า เพิ่มพูนความเชื่อ มีความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้นในความหมายและคุณค่าของพิธีมิสซาบูชาขอบพระคุณ เพื่อให้เป็นบ่อเกิดและจุดสูงสุด¹¹ ของชีวิตคริสตชน ครอบครัวและชุมชนวัด

ค. ให้พระสงฆ์และสัตบุรุษร่วมกันทำในวันอาทิตย์ เป็นการฉลองวันพระเจ้าอย่างแท้จริงและต่อเนื่องในการดำเนินชีวิต อีกทั้งคำนึงถึงบรรยากาศของความเป็นพี่น้องในชุมชนวัดโดยอาศัยกิจกรรมต่างๆ เช่น การศึกษาและแบ่งปันพระวาจา กิจกรรมกลุ่มพระพรพิเศษต่างๆ¹² และกิจกรรมที่เสริมสร้างชีวิตสนิทสัมพันธ์เป็นหนึ่งเดียวกัน

2) พระวาจาและชีวิตภาวนา¹³ เป็นแก่นของการเสริมสร้างและพัฒนาความเชื่อ

ก. มุ่งให้พระวาจาและการอธิษฐานภาวนาเป็นส่วนสำคัญของชีวิตประจำวัน และเป็นหลักในการเสริมสร้างชีวิตจิตของศาสนบริกร คริสตชน ครอบครัว องค์การคาทอลิกและกลุ่มพระพรพิเศษต่างๆ ของพระศาสนจักร

ข. พัฒนากระบวนการการอบรมความเชื่อ การสอนคำสอน และการอบรมต่อเนื่องของชีวิตคริสตชนทั้งระบบอย่างจริงจัง โดยมีแผนงานและคู่มือปฏิบัติชีวิตคริสตชนอย่างเป็นรูปธรรม



บทที่ 2

สร้างและพัฒนาชุมชนวัด

19. “คนเหล่านั้นประชุมกันอย่างสม่ำเสมอ เพื่อฟังคำสั่งสอนของ บรรดาอัครสาวก ดำเนินชีวิตร่วมกันฉันพี่น้อง ร่วมพิธีบิชนมปัง และอธิษฐานภาวนา... ผู้มีความเชื่อดำเนินชีวิตร่วมกันและมีทุกสิ่ง เป็นของส่วนรวม... และได้รับความนิยมนอกจากประชาชนทุกคน” (กจ 2:42-46) รูปแบบชีวิตของศิษย์พระคริสต์เจ้าในยุคอัครสาวกให้ ภาพชัดเจนของการเป็นพระศาสนจักรเสมอมา ชุมชนศิษย์จะมี ชีวิตชีวาอย่างแท้จริงเมื่อได้รับการหล่อเลี้ยงด้วยพระวาจาและ ศีลมหาสนิทและการอธิษฐานภาวนา ทำให้การประทับอยู่ของ องค์พระคริสต์เจ้าในชุมชนเด่นชัด โดยการแบ่งปันประสบการณ์ ความเชื่อเสริมต่อกัน อาศัยการฟังพระวาจา ไตร่ตรองและนำ พระวาจานั้นไปปฏิบัติในชีวิตส่วนตัวและส่วนรวม มีความเป็น น้ำหนึ่งใจเดียวกันฉันพี่น้อง¹⁴ เจริญชีวิตในความรัก เอื้ออาทร เสียสละ ให้อภัย อ่อนน้อมถ่อมตน ด้วยตระหนักดีว่า เราทุกคน เป็นพี่น้องกัน¹⁵ เอกลักษณ์นี้แสดงถึงความรักของพระเจ้า เริ่มต้น จากครอบครัวบรรดาศิษย์ผู้มีความเชื่อ เจริญชีวิตในความรัก เปี่ยม ด้วย ความหวัง อันเป็นพระพรหรรษาแห่งศีลล้างบาป และ ปรากฏชัดเจนเมื่อพวกเขามีชีวิตเป็นประจักษ์พยานตามคุณค่าแห่ง พระวรสาร ด้วยความรัก ความชื่นชมยินดี มีสันติและความยุติธรรม ด้วยการเจริญชีวิตเช่นนี้เท่านั้น ที่ชุมชนวัดจะสามารถเป็น “ชาวดี” สำหรับเพื่อนพี่น้องต่างความเชื่อทุกคนในสังคมรอบข้าง

20. พระเป็นเจ้ามิได้นำความรอดพ้นมาให้แต่ละคนเป็นเอกเทศ แต่ได้ทรงเรียกทุกคนให้มาเป็นประชากรของพระองค์ และให้มารับรู้จักพระองค์ด้วยความจริงใจ¹⁶ โดยทางศีลล้างบาป แต่ละคนมี 'วนเป็นประชากรของพระเจ้า เป็นสมาชิกในพระกายทิพย์ เป็นหนึ่งเดียวกันในครอบครัวของพระเจ้า มีพันธกิจประกาศความเชื่อของตน เจริญชีวิตในความรักและสนิทสัมพันธ์ โดยเริ่มจากครอบครัวและเพื่อนบ้านใกล้เคียง แบ่งปันชีวิตซึ่งกันและกันภายใต้การทำพันธกิจ ร่วมกันอย่างใกล้ชิดกับผู้อภิบาลในแต่ละวัด รวมเป็นชุมชนวัดซึ่งเป็นรากฐานสำคัญ และเป็นจุดเริ่มต้นของการปฏิบัติพันธกิจ การสร้างศิษย์และสร้างชุมชนคริสตชนใหม่ๆ ที่ขยายกว้างออกไปในสังคม ชุมชนคริสตชนพื้นฐานเป็นเครื่องหมายของการมีชีวิตชีวาของชุมชนในวัดนั้นๆ เป็นสังคมใหม่ที่มีรากฐานบนวัฒนธรรมแห่งความรัก และเป็นเครื่องมือที่ดีในการอภิบาลและเผยแผ่ธรรม¹⁷ ดังนั้น จึงจำเป็นที่ชุมชนวัดต้องได้รับความเอาใจใส่ดูแล อภิบาล ปลุกฝังชีวิตภาวนา อบรมพระคัมภีร์ 'งเสริมกิจกรรมกลุ่ม สนับสนุนกระแสน้ำเรียกทุกรูปแบบของฆราวาส นักบวช และพระสงฆ์ เพราะทุกสถานะล้วนมีส่วนและมีคุณค่าในการทำให้อาณาจักรของพระเจ้าเด่นชัดขึ้นในสังคมอย่างมีเอกภาพ

21. พระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทยได้กำหนดงานอภิบาลหลักในการสร้างและพัฒนาชุมชนวัด ดังต่อไปนี้ คือ

- 1) วิถีชุมชนวัด เป็นวิธีการหลักและสำคัญที่สุด โดยต้องจัดให้มีคณะทำงานรับผิดชอบ จัดการ กำกับดูแล ติดตามและพัฒนาให้ก้าวหน้าอย่างเป็นขั้นตอน

- ก. มุ่งสร้างเอกภาพและปลุกจิตสำนึกในความเข้าใจ รวมทั้งสร้างผู้นำในสมาชิกของพระศาสนจักรทุกระดับ ให้ใช้วิถีชุมชนวัดเป็นแนวทางเจริญชีวิตเป็นชุมชนแห่งความรัก มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันฉันพี่น้อง อันนำไปสู่การประกาศข่าวดีในทุกมิติ คือ งานอภิบาล พื้นฟูชีวิตคริสตชน งานธรรมทูต งานคริสตศาสนจักรสัมพันธ์ งานศาสนสัมพันธ์ และงานอภิบาลเชิงสังคม¹⁸
 - ข. สนับสนุนให้สมาชิกของพระศาสนจักรโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้อภิบาล นักบวช ครูคำสอนและผู้นำชุมชน ได้รับการปลุกจิตสำนึกและสร้างทักษะเรื่องกระบวนการวิถีชุมชนวัด จนกระทั่งสามารถมีส่วนร่วมในการสร้างชุมชนวัดอย่างแท้จริงและต่อเนื่อง
 - ค. สนับสนุนให้สมาชิกของพระศาสนจักรเข้าใจอย่างถ่องแท้ถึงพันธกิจการประกาศข่าวดี การสร้างและพัฒนาชุมชนวัด รวมทั้งหน้าที่ต้อนรับคริสตชนใหม่ในชุมชนวัดของตน ซึ่งมีกระบวนการรับผู้ใหญ่เข้าเป็นคริสตชน¹⁹ เป็นเครื่องมือสำคัญ
- 2) กำหนดให้มีสภาภิบาลระดับวัด และมุ่งให้สภาภิบาลระดับวัด โดยการนำของพระสงฆ์เจ้าอาวาส อีกทั้งกลุ่มองค์กร และกลุ่มกิจกรรมคาทอลิกต่างๆ มีส่วนร่วมในการทำหน้าที่ย่างจริงจังเพื่อส่งเสริมวิถีชุมชนวัด หล่อเลี้ยงให้เติบโตอย่างเป็นรูปธรรม และทำให้เข้มแข็งขึ้นในกลุ่มองค์กรต่างๆ ของวัดด้วย



บทที่ 3

สร้างและพัฒนาผู้อภิบาลและผู้ร่วมงานอภิบาล

22. พระคริสตเจ้านายชุมพวาบาลที่ดี²⁰ ต้นแบบชีวิตผู้อภิบาลในพระศาสนจักร ผู้อภิบาลคือ พระสังฆราช พระสงฆ์และสังฆานุกร ผู้ร่วมงานอภิบาลคือ นักบวช ครูคำสอน ผู้นำกลุ่มคริสตชน ฯลฯ ทั้งผู้อภิบาลและผู้ร่วมงานอภิบาลจำเป็นต้องเลียนแบบพระเยซูเจ้านายชุมพวาบาลที่ดี ผู้ส่นพระทัย ปกป้องรักษา ติดตาม และอุทิศชีวิตของพระองค์เพื่อฝูงแกะ “เราเป็นผู้เลี้ยงแกะที่ดี ผู้เลี้ยงแกะย่อมสละชีวิตเพื่อแกะของตน เรารู้จักแกะของเรา และแกะของเรา รู้จักเรา” (ยน 10:11,14) ดังนั้น ผู้อภิบาลทั้งหลายในพระศาสนจักรจะต้องนำพระศาสนจักรให้เป็นแสงสว่างของสังคม กล้าทวนกระแสสังคมและค่านิยมฝ่ายโลก ด้วยคุณค่าแห่งพระวรสารคือรักและรับใช้ พร้อมทั้งจะอุทิศตนเป็นพยานตามแบบอย่างของพระคริสตเจ้า “บุตรแห่งมนุษย์มิได้มาเพื่อให้ผู้อื่นรับใช้ แต่มาเพื่อรับใช้ผู้อื่นและมอบชีวิตของตนเป็นสินไถ่เพื่อมวลมนุษย์” (มก 10:45)

23. ผู้อภิบาลและผู้ร่วมงานอภิบาลต้องได้รับการอบรม และฝึกฝนตนเองให้มีประสิทธิภาพความเชื่อ เรียนรู้คำสอนของพระองค์อย่างลึกซึ้ง มีชีวิตสนิทสัมพันธ์กับพระคริสตเจ้าและพระศาสนจักร จนกระทั่งสามารถเจริญชีวิตเป็นพยานถึงพระคริสตเจ้าอย่างแท้จริงมากขึ้นทุกวัน ดังเช่นพระนางมารีย์แบบฉบับของผู้ฟังพระวาจาและปฏิบัติตาม²¹ ยิ่งกว่านั้นเขาจำเป็นต้องมีประสบการณ์ส่วนตัวกับพระเจ้าอย่างลึกซึ้ง จนกระทั่งสามารถอุทิศชีวิตของตนเพื่อ

พระเจ้าและพระอณาจักรของพระองค์ เหมือนศิษย์สี่คนแรกที่มีประสบการณ์ความเป็นพระเจ้าของพระเยซูเจ้าในการจับปลาอย่างอัศจรรย์²² หรือประสบการณ์ของศิษย์สองคนที่เดินทางไปหมู่บ้านเอมมาอุส²³

24. พระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทยได้กำหนดงานอภิบาลหลักในการสร้างและพัฒนาผู้อภิบาลและผู้ร่วมงานอภิบาลดังต่อไปนี้ คือ

- 1) การอบรมเพื่อเป็นผู้อภิบาล ต้องมุ่งให้ผู้รับการอบรมหยั่งรากลึกถึงประสบการณ์พระเจ้าในชีวิตโดยมีพระเยซูเจ้าเป็นต้นแบบอย่างแท้จริง จนกระทั่งผู้รับการอบรมสามารถเป็นประกาศกแท้ ผู้เลี้ยงแกะที่ดีและผู้ศักดิ์สิทธิ์
 - ก. ให้บิดามารดาและชุมชนวัด ได้รับการอบรมให้มีความเชื่อมั่นคง ตระหนักในบทบาทของตนในฐานะผู้เป็นกลุ่มบุคคลแรกที่จะถ่ายทอดความเชื่อ อภิบาลกระแสเรียก²⁴ ให้กับบุตรหลาน
 - ข. ปฏิรูปการอบรมในบ้านอบรมทุกระดับ โดยมุ่งเน้นการสร้างให้ผู้อบรมและผู้รับการอบรม มีประสบการณ์กับพระเจ้าอย่างลึกซึ้งร่วมกัน อาศัยพระวาจา ศีลศักดิ์สิทธิ์และการอธิษฐานภาวนา โดยให้ความสำคัญกับกระบวนการการอบรมและบรรยากาศของบ้านอบรมที่เอื้อต่อการเติบโตของชีวิตผู้อภิบาลอย่างแท้จริง
 - ค. ทุกสังฆมณฑล มุ่งให้ความร่วมมือเต็มที่ในการเตรียม

ผู้ให้การอบรมและอาจารย์สำหรับทั้งบ้านเณรกลาง และสถาบันแสงธรรม และให้คณะนักบวชต่างๆ ร่วมมือ สนับสนุนเต็มกำลังความสามารถ

- ง. มีการอบรมต่อเนื่องที่เสริมสร้างและพัฒนาทักษะ ผู้อภิบาล ผู้สืบทอดผู้นำชุมชนศิษย์พระคริสต์ที่เข้มแข็ง
- 2) การสร้างและพัฒนาคริสตชนเพื่อเป็นผู้ร่วมงาน อภิบาลในชุมชนวัดและสถานศึกษา ต้องให้ความสำคัญ ำคัญกับการเสริมสร้างความเชื่อ ปลุกจิตสำนึกให้ เข้าใจในบทบาทและหน้าที่อย่างชัดเจน
- ก. รวมสรรพกำลังของพระศาสนจักรท้องถิ่นทุกแห่ง ใน การฝึกอบรมเพื่อสร้างผู้ร่วมงานอภิบาลที่มีคุณภาพ เพื่อช่วยงานในวัดและโรงเรียนในมิติต่างๆ ของพันธกิจ พระศาสนจักร เฉพาะอย่างยิ่งการสร้างและพัฒนา ชุมชนวัด
- ข. มุ่งให้ทุกสังฆมณฑลสรรหาและส่งบุคลากรของตนเข้า รับการฝึกอบรม ขณะเดียวกันมุ่งให้มีเอกภาพและ ัมพันธ์ภาพในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติพันธกิจใน การอภิบาล อีกทั้งเป็นหน้าที่ของทุกสังฆมณฑลที่จะ เอาใจใส่ ดูแล สนับสนุน ช่วยเหลือและพัฒนาบุคลากร เหล่านี้อย่างยิ่งยด
- 3) แผนงานและหลักสูตรระยะสั้น ระยะยาว ในการสร้าง/ พัฒนาผู้อภิบาลและผู้ร่วมงานอภิบาลต้องเป็นรูป- ธรรม จัดให้มีองค์กรรองรับอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง



บทที่ 4

อภิบาลครอบครัว เด็ก เยาวชน

สตรี ผู้สูงอายุและคริสตชนกลุ่มพิเศษต่างๆ

25. “พระเจ้าทรงสร้างมนุษย์ตามภาพลักษณ์ของพระองค์ พระองค์ทรงสร้างเขาตามภาพลักษณ์ของพระเจ้า พระองค์ทรงสร้างให้เป็นชายและหญิง” (ปฐมก 1:27) “เขาจึงมีคุณค่าและศักดิ์ศรีในฐานะบุตรของพระเจ้าและร่วมเป็นหนึ่งในเดียวกับพระกายของพระองค์”²⁵ การพัฒนาบุคคลจะต้องเริ่มต้นจากการพัฒนาชีวิตซึ่งเป็นพระพรอันยิ่งใหญ่ที่พระเป็นเจ้าทรงมอบให้²⁶ ดังนั้น พระศาสนจักรทุกภาคส่วนต้องร่วมมือกันปกป้อง ส่งเสริม พัฒนาคุณภาพชีวิต ศักดิ์ศรี และสิทธิของครอบครัว เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุและคริสตชนกลุ่มพิเศษต่างๆ ด้วยการเสริมโอกาสและพัฒนาศักยภาพ ให้มีความภูมิใจในศักดิ์ศรีการเป็นมนุษย์ เป็นบุตรของพระเจ้า ตระหนักในบทบาทและหน้าที่ของตน เพื่อให้บุคคลเหล่านั้นได้มีชีวิตและมีชีวิตอย่างสมบูรณ์²⁷

26. ครอบครัว คือ พระศาสนจักรระดับบ้าน เป็นที่ซึ่งบิดามารดามีหน้าที่อบรมและถ่ายทอดความเชื่อ อาศัยการปฏิบัติศาสนกิจ พระวาจาและชีวิตภาวนา นอกจากนั้น บิดามารดาจะต้องสนับสนุนให้บุตรธิดารู้จักและตอบสนองกระแสเรียกของตน การเจริญชีวิตของสมาชิกในครอบครัวคริสตชนที่เป็นประจักษ์พยาน

ถึงความเป็นศิษย์แท้ของพระเยซูคริสต์เจ้า และเป็นการ “ประกาศข่าวดี” ของพระองค์ในชีวิตประจำวัน ยิ่งไปกว่านั้นครอบครัวคริสตชนยังต้องสะท้อนภาพความรักและความเป็นหนึ่งเดียว โดยมีต้นแบบในชีวิตพระตรีเอกภาพ และมีแบบอย่างที่เราเห็นได้ชัดคือ ครอบครัวศักดิ์สิทธิ์อันประกอบไปด้วยพระกุมารเยซู พระแม่มาเรีย และนักบุญโยเซฟ พระศาสนจักรปรารถนาให้บรรดาภคและคุณค่าของครอบครัวศักดิ์สิทธิ์เช่นเดียวกันนี้ เป็นพระศาสนจักรระดับบ้านอย่างแท้จริง²⁸

27. พระศาสนจักรมีพันธกิจเสริมสร้างและสนับสนุนให้เด็กและเยาวชนได้รับการอบรมและพัฒนาหล่อเลี้ยงชีวิตด้วยคุณค่าพระวรสาร มีวุฒิภาวะในความเชื่อ เติบโตเป็นคริสตชนอย่างมีคุณภาพ เป็นคนดี มีคุณธรรม และเป็นประจักษ์พยานถึงคุณค่าพระวรสาร สามารถค้นพบและตอบสนองกระแสเรียกของตน เพราะคริสตชนทุกคนได้รับการเชื้อเชิญและมีข้อผูกมัดให้แสวงหาความศักดิ์สิทธิ์ และความครบครันตามฐานะชีวิตของพวกเขา²⁹

28. พระแม่มาเรียเป็นแบบอย่างพิเศษสุดสำหรับสตรีทั้งหลาย พระนางเป็นแบบอย่างของการเป็นศิษย์ใกล้ชิดพระคริสต์เจ้า³⁰ และอยู่ท่ามกลางบรรดาศิษย์ของพระคริสต์เจ้า และพระแม่ยังเป็นแบบอย่างแก่สตรีทั้งหลายในฐานะผู้รับใช้ของพระเจ้า³¹ พระเยซูเจ้าทรงเป็นผู้สนับสนุนศักดิ์ศรีแท้จริงของบรรดาสตรี ดังที่ปรากฏในพระวรสาร จึงเป็นหน้าที่เดียวกันของพระศาสนจักรในฐานะ

พระกายทิพย์ของพระคริสต์เจ้า มีพันธกิจในการส่งเสริมศักยภาพ และพัฒนาคุณภาพชีวิตของสตรีให้มีศักดิ์ศรีตามพระประสงค์ของ พระเจ้า มีบทบาทและมีส่วนร่วมในพันธกิจของพระศาสนจักรทุกระดับ

29. ในโลกปัจจุบัน อัตราของผู้สูงอายุมีจำนวนเพิ่มขึ้น พระศาสนจักรจึงต้องมีความตระหนักถึงความจำเป็นในพันธกิจของตนที่จะต้องเอาใจใส่ อภิบาลดูแลพวกเขาเป็นพิเศษ เพื่อมุ่งให้พวกเขาได้เจริญชีวิตอย่างมีคุณค่าและศักดิ์ศรีแท้จริง เพราะผู้สูงอายุเป็นสัญลักษณ์ของผู้ฉลาดรอบรู้และยำเกรงพระเจ้า³² เป็นประจักษ์พยานถึงข้อความเชื่อซึ่งถ่ายทอดสืบต่อกันมาทั้งในพระศาสนจักรและสังคม และเป็นครูผู้ให้บทเรียนชีวิต³³ นอกจากนี้พระศาสนจักรควรเสริมคุณค่า และเปิดโอกาสให้บรรดาผู้สูงอายุหรือเกษียณจากอาชีพ ซึ่งถือว่าเป็นภูมิปัญญาล้ำค่าของสังคม ให้ได้เข้ามามีบทบาทและร่วมในการประกาศข่าวดีตามศักยภาพ “แต่ละคนได้รับพระคุณจากพระเจ้า จงใช้พระคุณนั้นให้เกิดประโยชน์แก่กันและกันประดุจคนใช้ที่ดีในการจัดการแจกจ่ายพระคุณต่างๆ ของพระเจ้า” (1ปต 4:10)

30. พระศาสนจักรมีความตระหนักถึงบทบาทของตนในการนำมนุษย์และโลกไปสู่ความดีของส่วนรวมและสิทธิส่วนบุคคล³⁴ ในสภาพสังคมปัจจุบัน พระศาสนจักรกำลังถูกเรียกร้องและท้าทายด้วยจำนวนและรูปแบบของผู้ที่ต้องการการอภิบาลพิเศษต่างๆ ที่

หลากหลายมากยิ่งขึ้น ดังนั้นพระศาสนจักรจึงต้องให้ความสำคัญกับการอภิบาลดูแลสมาชิกในกลุ่มพิเศษต่างๆ เช่น คริสตชนที่ห่างวัด คู่สมรสแบบต่างฝ่ายต่างถือความเชื่อของตน ผู้อพยพย้ายถิ่น ผู้พิการ ผู้ถูกคุมขัง กลุ่มชาติพันธุ์ ผู้ถูกเอารัดเอาเปรียบ ผู้ถูกล่วงละเมิด ฯลฯ อย่างเข้มแข็งยิ่งขึ้น

31. พระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทยได้กำหนดงานอภิบาลหลักในการอภิบาลครอบครัว เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ และคริสตชนกลุ่มพิเศษต่างๆ ดังต่อไปนี้ คือ

- 1) ทีมอภิบาลระดับชาติ สังฆมณฑลและระดับวัด มีความเชื่อ ความรักและความหวัง พร้อมทั้งมีความรู้ความเข้าใจ และทักษะในงานและบทบาทงานอภิบาลกลุ่มต่างๆ โดยเฉพาะ
 - ก. สร้างทีมอภิบาลระดับชาติ สังฆมณฑล และระดับวัดอย่างจริงจังและเป็นรูปธรรม
 - ข. สร้างระบบเครือข่ายในการติดตาม ช่วยเหลือ และสนับสนุนทีมงานอภิบาลให้มีความมั่นคง และเติบโตทั้งทางด้านจิตวิญญาณและการดำรงชีพ
- 2) แผนงานอภิบาลระดับสังฆมณฑลและวัด ครอบคลุมถึงการอภิบาลครอบครัว เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ และคริสตชนกลุ่มพิเศษต่างๆ ที่มีอยู่ในเขตสังฆมณฑล เขต/แขวง หรือวัด

- ก. เน้นการอภิบาลครอบครัว เด็ก เยาวชน สตรี โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอบรมเตรียมสู่ชีวิตครอบครัว และการอภิบาลครอบครัวต่อเนื่อง
- ข. เน้นให้แผนงานอภิบาล สนองตอบต่อสิ่งใหม่ที่เกิดขึ้น ในสภาพสังคมปัจจุบันที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตคริสตชน ท่าทันการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และสิ่งแวดล้อม ซึ่งต้องการการอภิบาลอย่าง พิเศษและทันต่อเหตุการณ์



ส่วนที่ 3

ร่วมพันธกิจแบ่งปันข่าวดี

บทที่ 5

ประกาศและแบ่งปันข่าวดี

32. พระคริสตเจ้าคือข่าวดีแห่งความรอดพ้น “พระเจ้าทรงรักโลกอย่างมากจึงประทานพระบุตรเพียงพระองค์เดียวของพระองค์เพื่อทุกคนที่มีความเชื่อในพระบุตรจะไม่พินาศ แต่จะมีชีวิตนิรันดร์” (ยน 3:16) นี่คือนิยามของข่าวดีที่มนุษยชาติได้รับ ยิ่งกว่านั้น องค์พระคริสตเจ้าเองยังเป็น “ข่าวดี” ในพระองค์เอง พระองค์ได้มอบหมายให้ศิษย์ทุกคนที่เชื่อในพระองค์ คือ พระศาสนจักร ไปประกาศข่าวดีนี้ “จงไปสั่งสอนนานาชาติให้มาเป็นศิษย์ของเรา” (มธ 28:19) การประกาศข่าวดี จึงเป็นพันธกิจหลักของพระศาสนจักร คือเป็นธรรมเนียมผู้ประกาศและส่งต่อข่าวดีไปทั่วทุกมุมโลกตลอดทุกยุคสมัย

33. พันธกิจหลักของพระคริสตเจ้า คือ การประกาศพระอาณาจักรของพระเจ้า การนำประชากรใหม่ของพระเจ้าเพื่อให้พวกเขาได้รับ

แสงสว่าง และเห็นหนทางแห่งความรอดพ้นที่พระองค์นำมาสู่มวลมนุษย์ “ผู้ที่เชื่อและรับศีลล้างบาปก็จะรอดพ้น” (มก 16:16) งานธรรมทูตที่สำคัญที่สุด คือ การประกาศข่าวดีแห่งความรักของพระเจ้าต่อมนุษย์ พระองค์ต้องการให้มนุษย์ได้รอดพ้นและเกิดใหม่ในพระคริสตเจ้า หลุดพ้นจากอำนาจชั่วร้ายทั้งมวล ซึ่งรวมถึงโรคภัยต่างๆ ความออยู่ติธรรมและความแค้นแค้น การพัฒนาชีวิตและสังคมมนุษย์ด้วยคุณธรรม ยุติธรรมและสันติสุข

34. กลุ่มเป้าหมายของการประกาศข่าวดี มี 3 ประเภทกว้างๆ³⁵ คือ
1) คริสตชนที่ปฏิบัติความเชื่ออย่างมั่นคง 2) คริสตชนที่ละเลยความเชื่อ และ 3) ผู้ที่ยังไม่ได้รับความเชื่อ

35. การอภิบาลดูแล “ฝูงแกะ” มุ่งให้คริสตชนทุกคนได้รับการฟื้นฟูชีวิตในพระคริสตเจ้า มีพลังของพระจิตเจ้า กล้าหาญดั่งเช่นบรรดาอัครสาวก ออกไปประกาศข่าวดีและดำเนินชีวิตในการรัก-รับใช้ประชากรของพระเจ้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้รอโอกาส ผู้สูงอายุ ผู้ป่วย ฯลฯ นำพวกเขาไปสู่ความรอดพ้นและมีความสุข พร้อมเสมอที่จะรับใช้เพื่อนพี่น้องทุกคนในสังคม ทำให้พวกเขามีความเชื่อและเปี่ยมด้วยความหวัง³⁶ งานอภิบาลจึงรวมถึงการเตรียมคริสตชนให้มีส่วนร่วมในพันธกิจการประกาศข่าวดี ดำรงชีวิตเป็นประจักษ์พยานถึงความรอดพ้นในพระคริสตเจ้า และในการเป็นธรรมทูตตามสถานะภาพของแต่ละบุคคลอย่างเป็นรูปธรรม

36. ในการเตรียมคริสตชนสู่การประกาศและแบ่งปันข่าวดี จำเป็นที่พระศาสนจักรต้องเตรียมคริสตชนทุกระดับให้มีชีวิตความเชื่อเข้มแข็ง ดำรงชีวิตเป็นประจักษ์พยาน ไม่โอนอ่อนไปตามกระแสโลก เพื่อพร้อมแบ่งปันหรือประกาศข่าวดี ซึ่งเป็นเรื่องเร่งด่วนในปัจจุบัน อาทิ การฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องในด้านความเชื่อ ด้านชีวิตจิต ด้านความรู้ถึงข่าวดีที่มีบันทึกในพระคัมภีร์การจัดตั้งชุมชนคริสตชนย่อยในชุมชนวัด ที่มีการแบ่งปันพระวาจาและประสบการณ์การดำเนินชีวิตตามพระวาจาเป็นประจำ ซึ่งถือว่าเป็นวิธีการประกาศข่าวดีที่สามารถดำเนินการได้อย่างกว้างขวางสำหรับคริสตชนทุกคน พระศาสนจักรจะต้องส่งเสริมให้ชุมชนศิษย์พระคริสต์ ทั้งฆราวาส นักบวช และพระสงฆ์ มีเอกภาพและความแน่นแฟ้นในพันธกิจ การประกาศข่าวดีให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของพวกเขา

37. วิธีการปฏิบัติในการประกาศและแบ่งปันข่าวดี คือการเป็นประจักษ์พยานด้วยการดำเนินชีวิตตามจิตตารมณ์พระวรสาร ประกาศข่าวดีในทุกโอกาส พร้อมกับหล่อเลี้ยงด้วยพระวาจาและศีลศักดิ์สิทธิ์ การจัดตั้งชุมชนคริสตชนพื้นฐานในชุมชนวัด³⁷ หรือการเริ่มชุมชนศิษย์ในห้องที่ใหม่ งานศาสนสัมพันธ์และการเข้าถึงวัฒนธรรม การพัฒนาจิตใจ การให้การศึกษาอบรมโดยทำให้โรงเรียนเป็นสนามและฐานแห่งการประกาศข่าวดี และการปฏิบัติกิจเมตตาในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งการใช้สื่อสารสังคมร่วมสมัยในทุกรูปแบบ

38. พระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทยได้กำหนดแผนงานประกาศและแบ่งปันข่าวดี ดังต่อไปนี้ คือ”

1) สมาชิกของพระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทย ต้องกล้าเป็นประจักษ์พยานถึงข่าวดีด้วยชีวิต ทุกขณะจิต ทุกเวลา โอกาส สถานที่ ถึงความรักมั่นคงและความเมตตาของพระเจ้า

ก. พินิจพิจารณาชีวิตคริสตชน ด้วยการอบรมความเชื่อและความรู้อย่างลึกซึ้งและต่อเนื่อง เพื่อให้ได้รับประสบการณ์กับพระเจ้าถึงความหมายของการเป็นคริสตชน ให้ชีวิตเป็นที่ประจักษ์ชัดเจนถึงการเป็นบุตรของพระเจ้า และเป็นศิษย์แท้ของพระเยซูคริสตเจ้า

ข. ให้ความสำคัญอย่างจริงจังในการติดตามคริสตชนที่ละเลยความเชื่อ และ/หรือ ละทิ้งการปฏิบัติศาสนกิจ ให้กลับมาสู่ครอบครัวของพระศาสนจักร ด้วยการต้อนรับอย่างเปิดใจและชื่นชมยินดี

2) งานธรรมทูตเป็นธรรมชาติของพระศาสนจักร และเป็นพันธกิจที่ได้รับมอบหมายจากพระคริสตเจ้าเพื่อความรอดพ้นของมนุษย์ทุกคน

ก. ปลุกจิตสำนึกจิตตารมณ์ธรรมทูตแก่สมาชิกของพระศาสนจักรทุกคนโดยเริ่มตั้งแต่วัยเด็ก เฉพาะอย่างยิ่งผู้เตรียมตัวเป็นผู้อภิบาลและผู้ร่วมงานอภิบาลในพระศาสนจักรอย่างจริงจังและต่อเนื่องตามแบบอย่างของนักบุญเปาโล บุญราศีชาวไทยและบรรดาธรรมทูต

- ข. ینگเสริมกระแสเรียกการเป็นธรรมทูตอย่างเป็น
กระบวนการ ที่มีการฝึกอบรมรองรับ
- ค. ทุ่มเทศรพกำลังของพระศาสนจักรเพื่องานธรรมทูต
อย่างมีเอกภาพ โดยมุ่งเน้นการก่อตั้งชุมชนแห่งความ
เชื่อใหม่ๆ ขึ้นเสมอ ทั้งนี้จำเป็นต้องให้ความเคารพ
อย่างจริงใจต่อคุณค่าทางศาสนา วัฒนธรรมและ
ประเพณีอันดีงามของท้องถิ่น
- กำหนดให้มีทีมงานธรรมทูตอย่างเป็นรูปธรรมทั้งใน
ระดับสังฆมณฑลและระดับวัด โดยเน้นให้มีความ
อดคล้องกับแนวทางของสภาพระสังฆราชฯ
 - กำหนดให้มีแผนงานธรรมทูตและหลักสูตรอบรม
ระยะสั้น และระยะยาว โดยมุ่งเน้นเทววิทยาเรื่อง
ความเป็นหนึ่งเดียว³⁸ให้เป็นคำสอนพื้นฐานอันสำคัญ
อันจะนำไปสู่การเจริญชีวิตที่เป็นประจักษ์พยาน
และการประกาศข่าวดี
- ง. สนับสนุนและให้ความสำคัญกับกิจการของคณะธรรม-
ทูตไทย และกลุ่มองค์กรคาทอลิกเพื่องานการประกาศ
ข่าวดีและเพื่องานธรรมทูต



บทที่ 6

การศึกษาอบรมแบบคาทอลิก

39. “เมื่อโยเซฟพร้อมกับพระนางมารีย์ปฏิบัติตามที่ธรรมเนียมปฏิบัติของพระเจ้ายกย่องไว้สำเร็จทุกประการแล้ว ก็กลับไปถิ่นนาซาเร็ธ เมืองของตนในแคว้นกาลิลี พระกุมารทรงเจริญวัยแข็งแรงขึ้น ทรงพระปรีชาญาณอย่างสมบูรณ์ และพระหรรษทานของพระเจ้าสถิตอยู่กับพระองค์” (ลก 2:39-40) สถานศึกษาคาทอลิก คือ นามแห่งการอบรมและเป็นฐาน³⁹เพื่อการประกาศข่าวดี เป็นองค์ประกอบ 'วนหนึ่งแห่งพันธกิจการไถ่กู้ของพระศาสนจักร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการศึกษาอบรมความเชื่อ โดยระลึกว่า “การพัฒนาจิตสำนึกด้านจิตวิทยาและจริยธรรมของมนุษย์ที่เกิดขึ้นควบคู่กันไปนี้ เป็นสิ่งที่พระคริสตเจ้าทรงเรียกร้องให้เป็นเงื่อนไขแรกก่อนที่จะสามารถรับพระพรแห่งความจริงและพระหรรษทาน เมื่อพระวรสารหยั่งรากลึกลงในสติปัญญาและชีวิตของสัตบุรุษ เมื่อนั้นแหละโรงเรียนคาทอลิกจึงจะพบกับคำจำกัดความในความหมายของตนซึ่งไปได้ด้วยดีกับสภาพการณ์วัฒนธรรมแห่งกาลเวลาปัจจุบัน”⁴⁰ จึงเป็นหน้าที่ของพระศาสนจักร ที่จะต้องทำให้สถานศึกษาคาทอลิกแสดงเอกลักษณ์ของตนให้เด่นชัด โดยมีพระคริสตเจ้าเป็นรากฐาน มุ่งมั่นให้สถานศึกษาเป็นสนามประกาศข่าวดีแก่ทุกคน โดยสร้างบรรยากาศคาทอลิก สอนคำสอน ปลุกฝังความเชื่อ ผสมผสานวัฒนธรรมกับความเชื่อ และความเชื่อกับชีวิต ซึ่งมีผลถึงคุณภาพการอบรมคุณธรรม จริยธรรมตามคุณค่าพระวรสาร การบริหาร

สถานศึกษา การจัดหลักสูตรการเรียนการสอนทั้งในและนอกระบบ

40. คริสตชนทุกคนเมื่อได้เป็นมนุษย์คนใหม่ด้วยน้ำและพระจิตเจ้าแล้ว ก็ได้ชื่อว่าเป็นบุตรของพระเป็นเจ้าและก็เป็นเช่นนั้นจริง เขาจึงมีสิทธิได้รับการอบรมตามหลักพระคริสตธรรม เขาจะต้องได้รับการฝึกฝนให้ดำเนินชีวิตตามแบบฉบับมนุษย์ใหม่ ด้วยความชอบธรรมและศักดิ์สิทธิ์อาศัยความจริง⁴¹ เพื่อบรรลุถึงการเป็นคนดีพร้อมหรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง เป็นผู้ใหญ่เต็มที่มาตามมาตรฐานความสมบูรณ์ของพระคริสตเจ้า⁴² ดังนั้น การศึกษาอบรมแบบคาทอลิกจึงมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนามนุษย์ในทุกมิติ ทั้งในด้านร่างกายและจิตวิญญาณ สติปัญญา จิตใจ สังคม อารมณ์ โดยมีพื้นฐานอยู่ที่องค์พระคริสตเจ้า ส่งเสริมศักดิ์ศรีและคุณค่าของมนุษย์ทุกคน เป็นพยานถึงความรัก การรับใช้และเมตตาธรรม ประกาศพระคริสตเจ้า แก่บุคคลากร นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน สถานศึกษาคาทอลิกยังต้องเน้นการช่วยเหลือเด็กยากจน ด้อยโอกาสและเด็กพิการ ให้ได้รับการศึกษาโดยเท่าเทียมกัน พระคริสตเจ้าผู้รักและใกล้ชิดกับเด็กๆ ทรงเผยให้เราเห็นถึงผลงานของการศึกษาตามแบบพระคริสตธรรมในพระวาจาของพระองค์ที่ว่า “ผู้ใดต้อนรับเด็กเล็กๆ เช่นนี้ในนามของเรา ก็ต้อนรับเรา” (มก 9:37)

41. เทคโนโลยีและการสื่อสารเป็นพระพรจากพระเจ้าเพื่อให้เกิดความเจริญก้าวหน้าและเป็นเครื่องมือสำคัญในการประกาศข่าวดี⁴³ สถานศึกษาคาทอลิกจึงควรใช้วิทยาการและเทคโนโลยีที่ทันสมัยเป็นเครื่องมือในการบริหารและการจัดการเรียนการสอนอย่าง

เหมาะสม จัดให้มีสื่อศึกษาเพื่อให้นักเรียนนักศึกษาได้รู้จักเลือก
บริโภคสื่อ และใช้เทคโนโลยีอย่างถูกต้องเหมาะสม

**42. พระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทยได้กำหนดงาน
อภิปาลหลักในการศึกษาอบรมแบบคาทอลิก ดังต่อไปนี้**

- 1) สถานศึกษาคาทอลิกได้รับการปฏิรูปจริงจังและเปิดใจ
ให้เป็นสนามแห่งการอบรมและเป็นฐานแห่งการ
ประกาศข่าวดีในบริบทของสังคมไทย โดยการสร้าง
อัตลักษณ์ของการศึกษาอบรมในสถานศึกษาคาทอลิก
ให้เด่นชัด และมีเอกภาพ จนกระทั่งทุกคนที่เข้ามามี
ส่วนในการศึกษาอบรมแบบคาทอลิกได้ซึมซับคุณค่า
ของพระวรสารจนปรากฏในการดำเนินชีวิต
 - ก. ให้การศึกษาอบรมผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการ
ศึกษา ในเรื่องคุณค่าและความหมายที่แท้จริงของการ
เป็นสถานศึกษาคาทอลิก ในการผสมผสานวัฒนธรรม
กับความเชื่อและความเชื่อกับชีวิต
 - ข. ทำให้คุณค่าของพระวรสาร ศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม
จิตอาสาและชีวิตภาวนา อยู่ในบรรยากาศการเรียน
การสอนและในทุกกิจกรรม โดยมุ่งให้ผู้เรียนรู้จักรัก
และรับใช้ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น เสริมสร้างสังคมที่
ดีงาม และเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์
ส่วนตน
 - ค. เป็นหน้าที่ของผู้ปกครองและผู้บริหารโรงเรียนในการ

จัดให้เด็กคาทอลิกทุกคนต้องได้รับการศึกษาอบรมและ
ได้เรียนคำสอนในโรงเรียนคาทอลิก เพื่อปลูกฝังความ
เชื่อให้เข้มแข็ง บำรุงหล่อเลี้ยงชีวิตตามจิตตารมณ์
ของพระคริสตเจ้า

- ง. จัดให้มีฝ่ายจิตตานิบาลในสถานศึกษาคาทอลิก เพื่อ
ทำหน้าที่ช่วยงานอภิบาลในสถานศึกษา ครอบครั้ว วัด
และชุมชน ซึ่งครอบคลุมถึงการให้ความรู้และปฏิบัติ
งานด้านศาสนสัมพันธ์และงานกิจเมตตา
 - จ. จัดให้มีครูจิตตานิบาลในสถานศึกษาคาทอลิก ใน
จำนวนที่มีอัตราส่วนสอดคล้องและเหมาะสมกับ
จำนวนนักเรียน
 - ฉ. จัดให้มีการสอนคุณธรรม จริยธรรม ฯลฯ โดยอาศัย
คุณค่าแห่งพระวรสาร สำหรับสถานศึกษาคาทอลิก
 - ช. จัดให้มีการอบรมเรื่องสื่อศึกษา วัฒนธรรมชน นิตี
ศึกษา เพศศาสตร์ศึกษาและนิเวศวิทยา ในสถาน
ศึกษาคาทอลิก
- 2) สถานศึกษาคาทอลิกมีพันธกิจในการจัดการศึกษา
ให้กับเด็กและเยาวชนผู้รอโอกาส⁴⁴ ในรูปแบบต่างๆ
ด้วย



บทที่ 7

คริสตศาสนจักรสัมพันธ์ ศาสนสัมพันธ์และการเข้าสู่วัฒนธรรม

43. พระศาสนจักรเป็นเครื่องหมายและเครื่องมือประกาศพระอาณาจักรของพระเจ้า ศิษย์พระคริสต์เจ้าทุกคนเป็นเกลือของแผ่นดินและแสงสว่างส่องโลก⁴⁵ จึงมีพันธกิจสำคัญในการประกาศและแบ่งปันข่าวดี ทั้งแก่ผู้ที่ยังไม่ได้รับความเชื่อและผู้ที่ยังไม่อยู่ในฝูงแกะเดียวกัน⁴⁶ ในบริบทวัฒนธรรมอันหลากหลายของสังคมไทย โดยอาศัยการเสวนาที่ต้องเคารพในความแตกต่างของบุคคล พร้อมทั้งเปิดกว้างรับฟังประสบการณ์ รวมทั้งแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกัน เพื่อส่งเสริมพลังชีวิตภายในให้เข้มแข็ง

44. “การเสวนา” คริสตชนทุกคนซึ่งมีชีวิตอยู่ท่ามกลางพี่น้องที่นับถือศาสนาหรือนิกายอื่น ต้องเป็นเครื่องหมายและเครื่องมือแห่งความรอดพ้นด้วยแบบอย่างการดำเนินชีวิต กิจการและการเสวนา⁴⁷ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเสวนาด้วยชีวิต⁴⁸ ตามสภาพสังคมและวัฒนธรรมของตน อันจะนำไปสู่เอกภาพ ความรัก ความจริง ความยุติธรรมและสันติ เป็นหนทางหนึ่งที่น่าไปสู่พระอาณาจักรของพระเจ้า

45. “คริสตศาสนจักรสัมพันธ์” คริสตชนมีสายสัมพันธ์แห่งความเชื่อและศีลล้างบาปในพระเจ้าเดียวกัน พระบิดาผู้รวมเราให้เป็นพี่

น้อง กันในพระคริสต์เยซู ความเชื่อในพระคริสต์เจ้าและพระวาจาของพระองค์ต้องเป็นศูนย์รวมของความพยายามที่จะหันหน้าเข้าหากัน ดังนั้น พระศาสนจักรจึงมีพันธกิจประกาศและเป็นประจักษ์พยานเพื่อบรรลุเป้าหมายความเป็นหนึ่งเดียวกัน โดยอาศัยการเสวนาและร่วมมือกันในพันธกิจประกาศชาวดีในสังคมไทย พระศาสนจักรปรารถนาฟื้นฟูเอกภาพของพระศาสนจักรของพระคริสต์เจ้า ระหว่างคริสตชนนิกายต่างๆ⁴⁹ โดยไม่รีรอที่จะแสดงความสนใจและเอาใจใส่ต่อพี่น้องคริสตชนนิกายอื่น อดภาวนาให้แก่เขาพูดกับเขาถึงเรื่องพระศาสนจักรและก้าวเข้าไปหาเขาก่อน⁵⁰ “เพราะคริสตศาสนาที่แบ่งแยกกันนับเป็นที่สะอิดสะเอียน และเป็นอุปสรรคอันสำคัญต่อการเผยแผ่ธรรมในเอเชีย”⁵¹

46. “ศาสนสัมพันธ์” การเสวนาระหว่างคริสตชนคาทอลิกกับพี่น้องต่างความเชื่อ ที่เรียกว่า ศาสนสัมพันธ์⁵² เป็นการแบ่งปันชาวดีตามจิตตารมณ์รักและรับใช้ ด้วยความสนใจ ห่วงใย แบ่งปันและอยู่ร่วมกับพี่น้องทุกศาสนา ทุกวัฒนธรรมอย่างสันติ เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เพื่อสรรค์สร้างอาณาจักรของพระเจ้า ดังนั้นพระศาสนจักรจึงมุ่งส่งเสริมวิถีชุมชนที่มีรากฐานบนจิตตารมณ์รักและรับใช้ เพื่อสามารถมีชีวิตชีวิตสนิทเป็นหนึ่งเดียวกับพี่น้องต่างความเชื่อ ชาติพันธุ์ วัฒนธรรม ด้วยความเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข การทำศาสนสัมพันธ์จึงเป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงสร้างสรรค์กับศาสนิกทุกกลุ่มในชุมชนของตน โดยเน้นคุณค่าทางศาสนาของแต่ละฝ่าย

ส่งเสริมความรู้และสร้างทัศนคติที่ดีต่อเพื่อนพี่น้องศาสนาอื่นๆ อันนำไปสู่ความสมานฉันท์ ร่วมมือจรรโลงสังคมให้เป็นสังคมที่มีจริยธรรมเป็นสำคัญ สร้างโอกาสให้มีการพบปะเยี่ยมเยียน สร้างความสัมพันธ์กับผู้นำศาสนาต่างๆ ในเขตสังฆมณฑล และเขตวัด

47. “การเข้าสู่วัฒนธรรม” พระศาสนจักรในประเทศไทยปรารถนาเสริมสร้างชุมชนคริสตชน โดยยึดคุณค่าทางวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่นและประเทศชาติไว้ ในขณะที่สร้างจิตตารมณ์พระวรสารให้เข้มแข็ง⁵³ ให้ความเคารพชื่นชมธรรมเนียมประเพณีต่างๆ อันเป็นชุมชนที่พระเจ้าทรงมอบไว้ให้แก่พวกเขา⁵⁴ จนกลายเป็นวิถีชีวิตด้วยเหตุนี้ พระศาสนจักรในประเทศไทยจะมุ่งรื้อฟื้นและประกาศคุณค่าที่ดีงามของครอบครัวไทย เคารพวัฒนธรรมและวิถีชีวิตดีงามที่พบได้ในชุมชนวัดแต่ละท้องถิ่น มุ่งให้ชุมชนวัดเป็นที่ซึ่งมีการอบรมคุณค่าศาสนา วัฒนธรรมและเคารพวิถีชีวิตที่งดงามของพี่น้องร่วมสังคมไทยทุกคน ตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีคุณค่า โดยตระหนักว่า การเสวนาระหว่างวัฒนธรรมเป็นการสร้างอารยธรรมแห่งความรักและสันติภาพ⁵⁵

48. พระเจ้าทรงเรียกคริสตชนฆราวาส ให้ช่วยเหลือเพื่อนร่วมโลก ให้เป็นผู้ศักดิ์สิทธิ์ ด้วยจิตตารมณ์พระวรสาร⁵⁶ พระศาสนจักรจะไม่สามารถบรรลุเป้าหมายในการประกาศข่าวดีได้หากมวลคริสตชนไม่ได้ฟังด้วยหัวใจ และร่วมเรียนรู้ในความทุกข์ยากและความหวังของทุกคนที่กำลังรอคอยความรอดพ้น

49. พระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทยได้กำหนดงานอภิบาลหลักในด้านคริสตศาสนจักรสัมพันธ์ ศาสนสัมพันธ์ และการเข้าสู่วัฒนธรรม ดังต่อไปนี้ คือ

- 1) คริสตชนคาทอลิกต้องเปี่ยมด้วยความเชื่อ ความรัก และความหวังที่มั่นคง มีชีวิตจิตที่ลึกซึ้ง มีความรู้ด้านพระคัมภีร์ เรียนรู้และเข้าถึงวัฒนธรรม ซึ่งจะช่วยให้สามารถเสวนากับพี่น้องคริสตชนต่างนิกาย และพี่น้องต่างความเชื่อเพื่อร่วมมือแบ่งปันกันและกัน ร่วมกันแสวงหาและประกาศคุณค่าทางศาสนาและวัฒนธรรม เพื่อทำให้สังคมไทยได้มีเอกภาพและสันติสุขแท้จริง
- ก. จัดทำแผนงานระดับชาติที่เริ่มตั้งแต่เด็กและเยาวชนขึ้นไป ในด้านคริสตศาสนจักรสัมพันธ์ ศาสนสัมพันธ์ และการเข้าสู่วัฒนธรรมให้ชัดเจนเพื่อแต่ละสังฆมณฑลสามารถนำไปสร้างกิจกรรมในระดับท้องถิ่นได้
- ข. สร้างทีมผู้รับผิดชอบประจำสังฆมณฑลอย่างจริงจัง
- ค. จัดการอบรมและศึกษาวิจัย ให้มีความเชี่ยวชาญและมีผู้เชี่ยวชาญรวมทั้งจัดทำคู่มือหรือแนวทางการทำงานด้านคริสตศาสนจักรสัมพันธ์ ศาสนสัมพันธ์ และการเข้าสู่วัฒนธรรม รวมทั้งมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องและจริงจัง



บทที่ 8

พันธกิจรัก-รับใช้สังคมโลก

50. พระเจ้าทรงสร้างมนุษย์มาตามภาพลักษณ์ของพระองค์ และทรงมอบให้มนุษย์ดูแลสิ่งสร้างต่างๆ⁵⁷ ซึ่งหมายถึงมนุษย์ทุกคนมีศักดิ์ศรีเท่าเทียมกันในความเหมือนพระเจ้า และมีความรับผิดชอบต่อโลกและสิ่งสร้างตามพระประสงค์ของพระองค์ คริสตชนคือผู้ที่ตระหนักในพระพรแห่งความรักที่สำเร็จสมบูรณ์ในองค์พระเยซูพระบุตรของพระเจ้า พวกเขามีพันธกิจการสืบสานงานไถ่กู้ของพระคริสต์เจ้าให้เป็นจริงในโลกนี้สืบมา ซึ่งหมายถึงการนำมา หรือทำให้เกิดคุณค่าของพระอาณาจักรพระเจ้า คือ ความรัก ความยุติธรรม สันติสุขและความชื่นชมยินดี

51. “พระเจ้าทรงเป็นความรัก” (1ยอ 4:8) และเป็นสัจธรรมตลอดนิรันดร์ ซึ่งแสดงให้เห็นประจักษ์แจ้งแก่มนุษย์โดยทางพระเยซู ความรักเป็นหัวใจและรากฐานของชีวิตและพันธกิจของพระศาสนจักรในทุกๆ มิติ ซึ่งเห็นเด่นชัดในกิจเมตตาและคำสอนด้านสังคมของพระศาสนจักร

52. พระศาสนจักร มีพันธกิจแห่งความรักเมตตาและเป็นมโนธรรมของสังคม⁵⁸ พระศาสนจักรจึงถือเป็นหน้าที่สำคัญที่จะต้องผลักดันรณรงค์ ให้ข้อคำสอนและชี้แนะ เพื่อให้เกิดความตระหนักใน

คุณค่าและศักดิ์ศรีที่เท่าเทียมกันของมนุษย์ ให้ได้เห็นองค์พระเยซู-
คริสต์ผู้ดำรงอยู่ในมนุษย์ทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้รอโอกาสใน
สังคม ผู้อพยพ ชนพื้นเมือง ชนเผ่าต่างๆ สตรี และเด็ก⁵⁹ พร้อมทั้ง
จะรักและรับใช้เพื่อนพี่น้องในทุกสภาพการณ์ พันธกิจสำคัญของ
พระศาสนจักรในปัจจุบัน คือ ความมุ่งมั่นสุดกำลังในทุกรูปแบบที่
จะทำให้เกิดกระแสวัฒนธรรมแห่งความรักและการแบ่งปัน ความ
ยุติธรรมและสันติสุขอย่างแท้จริงในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งมุง
ส่งเสริมให้สมาชิกของพระศาสนจักรทุกภาคส่วน ทุกกลุ่มวิชาชีพ
ให้ใช้หลักธรรมาภิบาลเป็นพื้นฐานสำคัญในการเจริญชีวิตและ
การปฏิบัติพันธกิจของตนในทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งในภาครัฐ
และภาคเอกชน

**53. พระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทยได้กำหนดงาน
อภิบาลหลักในพันธกิจ รัก-รับใช้ สังคมโลก ดังต่อไปนี้ คือ**

- 1) คริสตชนตระหนักในพระพรแห่งความรักที่สมบูรณ์
ในพระคริสตเจ้า ปฏิบัติพันธกิจรัก-รับใช้ เคารพ และ
คืนศักดิ์ศรีให้เพื่อนมนุษย์ ังคม โลกและสิ่งสร้าง
รับรู้ถึงความทุกข์ยากของสังคม และกระตือรือร้น
ที่จะนำข่าวดีสู่ ังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้รอโอกาส
และผู้ได้รับความอยุติธรรม
- ก. พระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทย กล่าวที่จะ
ประกาศคุณค่าของคำสอนด้านสังคม และวิถีปฏิบัติ
ด้านสังคมในชีวิตของพระศาสนจักร เพื่อเป็นมโนธรรม

ที่ถูกต้องแท้จริง เป็นต้นแบบทางด้านธรรมาภิบาล และมี 'วนร่วมอย่างแข็งขัน' ในด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม การดูแลและรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ข. อบรมให้คริสตชนมีความรู้คำสอนด้านสังคมของ พระศาสนจักรอย่างถ่องแท้ สามารถดำเนินชีวิตตาม คุณค่าคำสอนนั้น อาทิ เรื่องศักดิ์ศรีและคุณค่าของ ชีวิตมนุษย์และสิ่งสร้าง

ค. ประสานสัมพันธ์ระหว่างสังฆมณฑลและ/หรือองค์กรใน การระดม จัดหา และแบ่งปันทรัพยากรและปัจจัยต่างๆ เพื่องานด้านสังคมของพระศาสนจักร

2) จัดให้มีแผนงานด้านสังคม ระดับสังฆมณฑลและ ระดับวัด โดยจัดให้มีผู้รับผิดชอบอย่างเป็นรูปธรรม ชัดเจน และจัดให้มีวัดนาร่องในเรื่องงานด้านสังคม ด้วย

3) 'งเสริมกิจกรรมคาทอลิกแพร่ธรรม เช่น เครดิท- ยูเนียน สมาคมนักบุญ วินเซน เดอ ปอล และกิจการ ช่วยเหลือสังคมในรูปแบบต่างๆ อย่างเป็นรูปธรรม



ส่วนที่ 4

เครื่องมือและวิธีการสำคัญ เพื่อเสริมศักยภาพการอภิบาล และการประกาศข่าวดี

บทที่ 9

เทคโนโลยีและการสื่อสาร

54. เทคโนโลยีและการสื่อสารเป็นพระพรของพระเจ้าเพื่อความเจริญก้าวหน้า และเพื่อช่วยให้มนุษย์เป็นหนึ่งเดียวกัน⁶⁰ ช่วยเสริมสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในทุกกระดับ จึงเป็นเครื่องมือที่ทรงพลัง สามารถเข้าถึงคนได้รวดเร็วและทุกระดับ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งในความเชื่อ คุณค่า วัฒนธรรม สังคมและพฤติกรรมอย่างง่ายดาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเด็กและเยาวชน ดังนั้น การรู้จักและนำเทคโนโลยีและการสื่อสารมาใช้ในการดำเนินงานอภิบาลและการประกาศข่าวดี จึงถือเป็นสิ่งสำคัญที่พระศาสนจักรต้องมุ่งสนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนาอย่างจริงจัง เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ทรัพยากรและการทำงานร่วมกันอย่างเป็นหนึ่งเดียว ในระหว่างผู้ทำหน้าที่ในด้านเทคโนโลยีและการสื่อสาร หรือในระดับหน่วยงาน ถือเป็นมาตรการ

ที่จำเป็น ที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของผลงานที่จะบังเกิดขึ้น ด้วย

55. พระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทยได้กำหนดงาน อภิบาลหลักเรื่องเทคโนโลยีและการสื่อสาร เป็นเครื่องมือ สำคัญเพื่อเสริมศักยภาพการอภิบาลและการประกาศข่าวดี ดังต่อไปนี้ คือ

- 1) พระศาสนจักรจำเป็นต้องใช้สื่อ และเทคโนโลยีทุกรูปแบบเพื่อประกาศข่าวดีด้วยความรอบคอบ เพื่อ บรรลุเป้าหมายแห่งการประกาศข่าวดีในยุคปัจจุบัน ได้อย่างแท้จริง และรู้เท่าทันศักยภาพและผลกระทบของสื่อ
 - ก. มุ่งให้ผู้อภิบาลของพระศาสนจักรได้รับการอบรม ให้มีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักอย่างจริงจังในเรื่อง การสื่อสารและเทคโนโลยีสมัยใหม่ และสามารถเลือกใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
 - ข. 'งเสริมให้สมาชิกของพระศาสนจักรรู้เท่าทันสื่อ เห็น ความสำคัญของสื่อศึกษา สามารถเป็นมโนธรรมให้ แก่สังคม เตือนให้มีสติ เพื่อไม่ตกเป็นเหยื่อของกระแส สังคมในทุกๆ รูปแบบ สามารถควบคุม และแยกแยะ ความถูกผิดได้
 - ค. สร้างบุคลากรที่มีความสามารถทั้งในระดับชาติและ ระดับสังฆมณฑล ในการผลิตสื่อที่ดี มีคุณภาพ

สร้างสรรค์ และถูกต้องตามหลักความเชื่อและ
ข้อคำสอน และตอบสนองความต้องการของแต่ละ
กลุ่มเป้าหมาย

ง. รู้จักเลือกใช้สื่อใหม่⁶¹ ในการประกาศข่าวดี

จ. ส่งเสริมให้สมาชิกของพระศาสนจักรทุกระดับ สามารถ
เข้าถึงสื่อและสิ่งพิมพ์คาทอลิก เพื่อการมีส่วนร่วมใน
ชีวิตและกิจกรรมต่างๆ ของพระศาสนจักร

2) สื่อมวลชนคาทอลิกยังมีหน้าที่ที่จะผลิตรายการ ให้
ความร่วมมือ และสร้างเครือข่ายกับสื่อมวลชนต่างๆ
เพื่อส่งเสริมสนับสนุนคุณค่าและวัฒนธรรมอันดีงาม
ของสังคม



บทที่ 10

การประสานสัมพันธ์

56. “แม้ร่างกายเป็นร่างกายเดียว แต่ก็มีอวัยวะหลายส่วน อวัยวะต่างๆ เหล่านี้แม้จะมีหลายส่วนก็รวมเป็นร่างกายเดียวกันฉันใด พระคริสตเจ้าก็ฉันนั้น” (1คร 12:12) งานอภิบาล คือ งานที่พระคริสตเจ้า นายชุมพบาลที่ดี ได้ทรงมอบหมายพันธกิจเพื่อช่วยให้รอดพ้นไว้กับพระศาสนจักรซึ่งเป็นดังพระกายทิพย์ของพระองค์ พระศาสนจักรปฏิบัติพันธกิจด้วยความมุ่งมั่นให้ครอบคลุมและเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายอย่างครบถ้วน พระศาสนจักรจึงได้มีแนวทางในการอภิบาลโดยแบ่งงานเป็นฝ่ายต่างๆ ในโครงสร้างปัจจุบันของสภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย หลังจากการปฏิบัติงานตามแผนทิศทางงานอภิบาลฯ ครบ 10 ปี ในปี ค.ศ. 2010 สภาพระสังฆราชฯ ตระหนักถึงความจำเป็นที่ต้องเป็นประจักษ์พยานถึงเอกภาพในความหลากหลายแห่งพระกายทิพย์ของพระคริสตเจ้า⁶² จึงปรับกระบวนการทัศน์การเจริญชีวิตและการปฏิบัติพันธกิจ โดยเน้นการประสานสัมพันธ์อย่างมีเอกภาพ และมุ่งสู่วิสัยทัศน์ของพระศาสนจักรที่ได้ตั้งไว้ เป็นหนึ่งเดียวกัน ทั้งในความคิด เนื้อหาสาระและเป้าหมาย ทั้งในระดับองค์กรของสภาพระสังฆราชเอง ระดับภาค และสังฆมณฑล

57. พระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทยได้กำหนดงานอภิบาลหลักในการประสานสัมพันธ์เพื่อเสริมศักยภาพการอภิบาลและการประกาศข่าวดี ดังต่อไปนี้ คือ

1) คริสตชนทุกฐานะชีวิต ต้องเข้าใจอย่างแท้จริงถึงความหมายการเป็นพระศาสนจักรหนึ่งเดียวแห่งพระกายทิพย์ของพระคริสตเจ้า จึงจำเป็นต้องสร้างกระบวนการการสื่อสารและการมีส่วนร่วม โดยเน้นหลักการสามประการ⁶³ คือการเสริมสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง การทำงานเป็นองค์กรรวม และการมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง

ก. ให้ทุกภาคส่วนของพระศาสนจักร ทั้งในระดับสภาพระสังฆราชและสังฆมณฑลฯ จัดทำแผนงานอภิบาลฯ และ/หรือ จัดทำแผนปฏิบัติงานอภิบาลและประกาศข่าวดี ให้สอดคล้องและสัมพันธ์กับแผนแม่บทงานอภิบาล ค.ศ. 2010-2015 ของสภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย เพื่อใช้เป็นคู่มือในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติพันธกิจ “อภิบาลชุมชนศิษย์พระคริสต์ ร่วมพันธกิจแบ่งปันข่าวดี”

ข. ให้สำนักงานสภาพระสังฆราชฯ เป็นต้นแบบในการทำงานแบบองค์กรรวม เน้นการมีส่วนร่วม มีธรรมาภิบาล ความเป็นเอกภาพและประสิทธิภาพ เพื่อให้จิตตารมณ์รักและรับใช้เป็นวัฒนธรรมองค์กรของพระศาสนจักร

- ค. มุ่งให้เกิดการติดต่อกันอย่างสม่ำเสมอ เรียบง่าย โดยเน้นให้เกิดการประสานสัมพันธ์เป็นเครือข่าย มีการแบ่งปันทรัพยากร และการติดต่อกันในหมู่สมาชิกของพระศาสนจักรซึ่งปฏิบัติภารกิจต่างกัน
- ง. ให้ทุกสังมณฑลมีสภาภิบาลระดับสังมณฑล และมีบทบาทในการสร้างชุมชนวัดอย่างจริงจัง



บทส่งท้าย

สภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย ประกาศว่า แผนงานอภิบาล ค.ศ. 2010-2015 ฉบับนี้ เป็นพันธกิจสำคัญของ พระศาสนจักรทุกระดับที่จะต้องนำไปเป็นแนวทางในการวางแผน งานอภิบาล แนวทางปฏิบัติ กำหนดงาน โครงการและกิจกรรม ของตนเอง เพื่อ “อภิบาลชุมชนศิษย์พระคริสต์ ร่วมพันธกิจแบ่งปัน ชั่วชาติ”

อนึ่ง เพื่อให้มีการดำเนินการอย่างจริงจังและเกิดผล สภา พระสังฆราชฯ จึงกำหนดให้มีคณะกรรมการติดตามและประเมินผล เป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่องต่อไป

เราทราบดีว่า ความสำเร็จในการปฏิบัติพันธกิจต่างๆ เกิด จากความวางใจในพระเยซูเจ้า ผู้ทรงเป็นพระอาจารย์ ขอ พระองค์ทรงเป็นแรงบันดาลใจของบรรดาศิษย์ โปรดทรงนำ สันติสุขและให้การสืบสานพันธกิจการประกาศข่าวดีสัมฤทธิ์ผล โดยการทรงนำของพระจิตของพระองค์

ขอพระแม่มาเรียผู้รับเกียรติยกขึ้นสวรรค์ พระมารดา พระศาสนจักรและองค์อุปถัมภ์ของพระศาสนจักรคาทอลิกใน ประเทศไทย โปรดเสนาวิงวอนพระคริสต์เจ้า เพื่อพระศาสนจักร คาทอลิกในประเทศไทยซึ่งเป็นพระกายทิพย์ของพระองค์ในโลกนี้ ได้เจริญเติบโตยิ่งขึ้นในการเป็นชุมชนศิษย์พระคริสต์ที่ได้รับการ

หล่อเลี้ยงด้วยพระวาจา การอธิษฐานภาวนาและศีลมหาสนิท
 หยั่งรากลึกในความเชื่อ ความหวังและความรัก ามารถประกาศ
 ชาวดี เจริญชีวิต และปฏิบัติพันธกิจแห่งความรักและการรับใช้
 เป็นเกลือดองแผ่นดินและแสงสว่างแท้⁶⁴ แก่สังคมด้วยเทอญ

+ 

(พระอัครสังฆราชหลุยส์ จำเนียร นิตสุชนิรันดร์) (พระสังฆราชยอห์น บอสโก ปัญญา กฤษเจริญ)
 ประธานสภาพระสังฆราชฯ เลขานุการสภาพระสังฆราชฯ

+  ๒๒.๑๒.๒๐

ประกาศ ณ วันที่ 15 สิงหาคม คริสตศักราช 2010
 ณ อาสนวิหารอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร
 วันสมโภชพระนางมารีย์รับเกียรติยกขึ้นสวรรค์

เชิงอรรถ

- ¹ สัมพัทธนิยม (Relativism) เป็นแนวคิดที่ถือว่า ความดี ความชั่ว ความถูก ความผิด ไม่ใช่สิ่งที่ตายตัว ไม่มีมาตรการหรือเกณฑ์ใดๆ มาตัดสินได้ อาจแปรเปลี่ยนไปตามบุคคลหรือสังคมที่แตกต่างกัน
- ² อัตนิยม (Egoism) ในเชิงจริยศาสตร์ถือว่า เป็นแนวคิดที่ว่า ประโยชน์ส่วนตัวต้องมาก่อนเสมอ
- ³ วัฒนธรรมแห่งความตาย (Culture of Death)
- ⁴ เทียบ ยน 14:6
- ⁵ แผนอภิบาล ค.ศ. 2010 ฉบับนี้เป็นการต่อเนื่องแผนทิศทางการอภิบาลฯ ค.ศ. 2000 โดยมุ่งทบทวนบทบาทประชากรของพระเจ้าในประเทศไทยที่ต้องมีส่วนร่วมกันอภิบาลและประกาศข่าวดีแก่เพื่อนพี่น้องร่วมสังคมไทยในปัจจุบัน จุดเน้นของการติดตามทิศทางฯ ได้แก่การ **“อภิบาลชุมชนศิษย์พระคริสต์ ร่วมพันธกิจแบ่งปันข่าวดี”**
 - ชุมชนวัดจำเป็นต้องได้รับการอภิบาลในมิติของการเป็นศิษย์พระคริสต์ที่รวมกันเป็นหมู่คณะ / ชุมชนย่อยๆ ที่มีสัมพันธ์เป็นหนึ่งเดียวกันในองค์พระคริสต์และมีบัญญัติรักเป็นเอก การมีส่วนร่วมในงานอภิบาลของคริสตชนทุกฐานันดร ทุกระดับ ตามความสามารถและบทบาทหน้าที่ เป็นสำนึกที่ต้องได้รับการตอกย้ำ ศิษย์พระคริสต์ทุกคนต้องได้รับการหล่อเลี้ยงด้วยพระวาจาศีลศักดิ์สิทธิ์และการอธิษฐานภาวนาเจริญชีวิตด้วยการตระหนักถึงความสนิทสัมพันธ์อันยิ่งยง (มหาสนิท) กับพระคริสต์ เพราะพระองค์เป็นศูนย์กลางและศูนย์กลางของชุมชนย่อยๆ ที่รวมกันเป็นชุมชนวัด
 - ชุมชนดังกล่าวต้องมีสำนึกถึงบทบาทหน้าที่ในการประกาศข่าวดีที่ตนได้รับ พันธกิจนี้คริสตชนทุกคนสามารถทำได้โดยเริ่มจากการแบ่งปันประสบการณ์ความเชื่อในชีวิตประจำวัน “เป็นประจักษ์พยานข่าวดี” ด้วยการเจริญชีวิตตามพระวาจาแก่กันและกันในกลุ่ม

คนๆ ย่อยๆ อย่างสม่ำเสมอ และรวมถึงพันธกิจที่ต้องแบ่งปันข่าวดีนั้นแก่เพื่อนพี่น้องอื่นๆ ทุกคนในสังคมรอบข้างตามบริบทที่ตนเจริญชีวิตหรือประกอบอาชีพการงาน พันธกิจอื่นๆ ทุกด้านล้วนเชื่อมโยงกับพันธกิจ “การประกาศข่าวดี” นี้

- ⁶ **วิถีเชิงบวก** เป็นชื่อสามัญใช้เรียกแนวคิดกระบวนการ Appreciative Inquiry หรือ AI (มีบางท่านบัญญัติศัพท์ว่า “สุนทรียะสาธก”) ซึ่งมีหลักการหรือขั้นตอนสำคัญ 4 ประการ (หรือ 4 D.) คือ แสวงหา (Discovery) สานฝัน (Dream) สรรค์สร้าง (Design) และสืบสาน (Destiny) สามารถนำมาใช้ได้กับการดำเนินชีวิตส่วนบุคคลและการพัฒนาองค์กรในทุกวงการ โดยแสวงหาสิ่งที่เป็นพลังชีวิต (Life force) ที่สำคัญๆ ในการขับเคลื่อนชีวิต/องค์กรให้ดำเนินไปได้อย่างดีที่สุด นำมาใช้ในการสร้างแนวคิดและนวัตกรรมใหม่ๆ ในเชิงบวกอย่างสร้างสรรค์ โดยไม่หลงเสียเวลากับการขุดคุ้ยปัญหาและหมกหมุ่นอยู่กับการพยายามแก้ปัญหาที่มักจะพบแต่ปัญหาไม่รู้จบสิ้น แต่หากเรานำเอาปัจจัยเชิงบวกที่เป็นพลังชีวิตหรือจุดเด่นมาขยายผล ก็จะช่วยให้ชีวิตของเรา/องค์กรสามารถพัฒนาไปในทางสร้างสรรค์อย่างมีความสุขได้ แนวคิดกระบวนการดังกล่าวกำลังเป็นที่นิยมทั่วโลกมากขึ้น เพราะมีอยู่ในธรรมชาติของมนุษย์และสังคมที่ชื่นชอบด้านบวกมากกว่าด้านลบเพื่อความอยู่รอด

⁷ CL 2, 15

⁸ เทียบ DV 26

⁹ DV 10

¹⁰ **วิถีชุมชนวัด** - วิถีทางใหม่แห่งการเป็นพระศาสนจักร (A New Way of being Church) ตามที่สมัชชาพระสังฆราชแห่งเอเชียได้ตกลงกันว่า “พระศาสนจักรในเอเชียจะต้องเป็นชุมชนที่มีความเป็นจิตหนึ่งใจเดียวกันของชุมชนย่อยๆ ที่ซึ่งฆราวาส นักบวชและพระสงฆ์รับรู้และยอมรับกันและกันในฐานะเป็นพี่น้องชายหญิงต่อกัน... และเป็นชุมชน

ที่ทุกคนมีส่วนร่วม...” (FABC 5: 8.1.1-2) ความเป็นประชากรของพระเจ้าตามต้นแบบของชุมชนคริสตชนสมัยอัครสาวกที่ “ดำเนินชีวิตเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน... ดำเนินชีวิตร่วมกันฉันพี่น้อง...” (กจ 4:32, 2:42) จึงมิใช่สิ่งใหม่ แต่เป็น “วิถีชีวิตคริสตชน” ที่เน้นการรื้อฟื้นรูปแบบการเจริญชีวิตคริสตชนที่เน้นความเป็นหมู่คณะ/ชุมชนในทุกระดับของพระศาสนจักร โดยเริ่มตั้งแต่ระดับชุมชนวัดขึ้นไป ชุมชนคริสตชนย่อยๆ ในบริบทชุมชนวัด แสดงออกถึงความเป็นพี่น้องกันโดยมีส่วนร่วม “ช่วยกันแบ่งเบาภาระและจัดดำเนินการด้านต่างๆ ของชุมชนวัด... การเอาใจใส่ต่อผู้ยากไร้ต่ำต้อยและการอุทิศตนเพื่อเปลี่ยนแปลงสังคม ชุมชนย่อยๆ เหล่านี้มีรากฐานอยู่ที่พระคริสต์เจ้าและดำรงชีวิตอยู่ในพระองค์โดยสลับฟังพระวาจาของพระเจ้า ร่วมกันภาวนาโดยมีจุดศูนย์รวมอยู่ที่ศีลมหาสนิท เจริญชีวิตร่วมเป็นจิตหนึ่งใจเดียวกัน และเป็นความหวังอันยิ่งใหญ่สำหรับความเป็นอยู่ของพระศาสนจักร” (RM 51) ที่ประชุมสมัชชาเพื่อกำหนดแผนอภิบาล ค.ศ. 2010 ได้เห็นพ้องต้องกันที่จะเน้นให้ “วิถีชุมชนวัด” เป็นวิธีการหลักและสำคัญที่สุด (ข้อ 21) ในการสร้างและพัฒนาชุมชนวัด (เทียบทิศทางฯ 2000-2010:39-44)

¹¹ สมัชชาพระสังฆราชฯ (Synod of Bishops) ค.ศ. 2005: “The Eucharist: Source and Summit of Life and Mission of the Church”

¹² **กลุ่ม / องค์การพระพรพิเศษ (Charismatic Organization)**

“พระคุณ / พระพรพิเศษ” (Charisma) บ่งชี้ถึงของประทานที่องค์พระจิตเจ้ามอบให้แก่บุคคลเฉพาะตัวเป็นพิเศษซึ่งมีความหลากหลายแตกต่างกัน เพื่อความดีส่วนรวมของพระศาสนจักร บุคคลที่ได้รับพระคุณหรือพระพรพิเศษที่เหมือนหรือใกล้เคียงกัน มักรวมตัวกันใช้พระพรดังกล่าวเพื่อเสริมสร้างพระศาสนจักรในด้านนั้นๆ เป็นการเฉพาะตัวอย่างเช่น ผู้ที่ได้รับพระพรมีจิตใจอ่อนโยน เมตตา รักที่จะเยื่อมเยียนให้กำลังใจคนป่วย หรือคนห่างวัด ก็เข้าร่วมกิจการพลมารี ผู้ที่สนใจการส่งเสริมกระแสวิก ก็เข้าร่วมคณะ / กลุ่มเซอร์วิซ์ กลุ่ม

หรือองค์กรประเภทนี้มีลักษณะเป็นขบวนการ (movement) เพราะมีพันธกิจเฉพาะด้านในการเสริมสร้างพระกายทิพย์อย่างต่อเนื่อง พร้อมกับการพัฒนาชีวิตจิตของตนไปพร้อมๆกัน เรามักเรียกกลุ่มเหล่านี้ว่า “กลุ่มหรือองค์กรพระพร/พระคุณพิเศษ” (Charismatic Organization) ซึ่งเป็นประเภทหนึ่งของ “กิจการคาทอลิก” (Catholic Action) ที่มีส่วนช่วยให้คริสตชน (เป็นต้นฆราวาส) จำนวนหนึ่งสามารถมี ‘ส่วนร่วมในพันธกิจของพระศาสนจักรตามที่ตนสนใจหรือได้รับพระพรนั้นๆ

- 13 **ชีวิตภาวนา** การภาวนาเป็นสิ่งที่จำเป็นและเป็นธรรมชาติของมนุษย์ เพราะพระเจ้าได้ทรงสร้างมนุษย์ตามภาพลักษณ์ของพระองค์ (ปฐมก 1: 27) มนุษย์จึงสามารถติดต่อกับพระเจ้า โดยการภาวนา การภาวนาแบบคริสตชนคือการสร้างความสนิทสัมพันธ์ส่วนตัวโดยรู้ตัวกับพระเจ้า พระบิดาของเราในพระเยซูคริสต์เจ้า ซึ่งเป็นผลของการทำงานของพระจิตเจ้าในใจของเรา (รม 8:15) การภาวนาเสมอจนกลายเป็นชีวิตภาวนาซึ่งสามารถพัฒนา ให้ก้าวหน้าเป็นลำดับไปสู่ความเป็นหนึ่งเดียวกับพระเจ้า การภาวนาและชีวิตคริสตชนไม่อาจแยกจากกันได้ (CCC 2745) เราภาวนาตามที่เราดำเนินชีวิต และเราดำเนินชีวิตตามที่เราภาวนา พระศาสนจักรเชิญชวนคริสตชนให้ภาวนาเสมอทั้งส่วนตัวและในพิธีกรรม มีรูปแบบการภาวนา 3 แบบคือ การภาวนาออกเสียง (vocal prayer) การรำพึง (meditation) และจิตภาวนา (contemplative prayer)

- 14 เทียบ กจ 4:32-35

- 15 เทียบ มธ 23:8

- 16 เทียบ LG 9

- 17 เทียบ RM 51

- 18 **งานอภิบาลเชิงสังคม** (socio-pastoral) ในความหมายของศาสนาคริสต์ คือการดูแล รักษา และเลี้ยงดูประชากรให้มีชีวิตที่สมบูรณ์ครบครันในทุกๆมิติของสังคมตามที่พระเยซูคริสต์ตรัสไว้ว่า “เราเป็นผู้เลี้ยงแกะที่ดี” (ยน 10:11-14) และพระองค์ทรงมีพระประสงค์ให้บรรดาอัครสาวก

และศิษย์ของพระองค์ปฏิบัติพันธกิจนี้ต่อไป ดังนี้ พระศาสนจักรในฐานะผู้สืบทอดพันธกิจ ดูแล รักษา และเลี้ยงดูฝูงแกะ (ประชากร) ผู้มีชีวิตอยู่ในบริบทสังคมที่หลากหลายและสลับซับซ้อน ต้องถือว่า งานอภิบาลเชิงสังคมเป็นทั้งกรอบความคิดพื้นฐานที่สำคัญ และเป็นแนวทางการปฏิบัติงานกับมนุษย์ที่เปิดกว้างครอบคลุมทุกมิติและเข้าถึงสภาพปัญหาที่มนุษย์กำลังเผชิญอยู่ในสังคม (GS 1) เพื่อมนุษย์ทุกคนจะได้อยู่ด้วยกันฉันพี่น้อง และบรรลุถึงชีวิตที่สมบูรณ์

¹⁹ Rite of Christian Initiation of Adults (RCIA)

²⁰ คำแปลพระคัมภีร์พันธสัญญาใหม่ ฉบับคาทอลิก ใช้คำว่า “ผู้เลี้ยงแกะที่ดี” (เทียบ ยน 10:11)

²¹ เทียบ ลก 8:21

²² เทียบ ลก 5:1-11

²³ เทียบ ลก 24:13-35

²⁴ “Pastoral Care of Vocations” การอภิบาลดูแลเด็กและเยาวชน 'งเสริม กระแสเรียกการเป็นพระสงฆ์ก่อนเข้ารับการอบรมในระบบบ้านเนว

²⁵ CL 37

²⁶ EA 35

²⁷ เทียบ ยน 10:10

²⁸ เทียบ EA 46

²⁹ เทียบ LG 42 และเทียบ EA 47

³⁰ เทียบ ยน 19:27

³¹ เทียบ ลก 1:38 และ Mulieris Dignitatem

³² เทียบ บสร 25:4-6

³³ CL 48

³⁴ เทียบ Dignitatis Humanae 63, 67

³⁵ RM 37

³⁶ เทียบ Caritas in Veritate

- 37 RM 51
- 38 Theology of Communion
- 39 โรงเรียนคาทอลิกต้องเป็นฐานเพื่อการจัดให้มีบุคลากรจิตตภิบาล
ทำงานในโรงเรียนและในวัด สรรหา ให้ทุนการศึกษา และจัด
สวัสดิการให้เพียงพอเพื่อเป็นบุคลากรเต็มเวลา เพื่อเป็นฐานของ
ชุมชนวัด ฐานของงานภิบาลและประกาศข่าวดี ฯลฯ ทั้งนี้ต้องคำนึง
ถึงอัตรากำลังของบุคลากรในสัดส่วนที่เหมาะสมอย่างแท้จริงต่อ
จำนวนนักเรียนในโรงเรียนด้วย
- 40 CS 9
- 41 เทียบ อฟ 4:22-24
- 42 GE 2 เทียบ อฟ 4:13
- 43 เทียบ CP 2 และ IM 3
- 44 ผู้ร้อโอกาส บุคคลผู้ได้รับการระบุว่า เป็นผู้ขาดแคลน เฉพาะอย่างยิ่ง
ปัจจัยอันจำเป็นของชีวิตหรือสุขภาพ จากผลกระทบของสภาพแวดล้อม
- 45 เทียบ มธ 5:13-14
- 46 เทียบ ยน 10:16
- 47 เทียบ AG 11
- 48 เทียบ RM 57
- 49 AG 6
- 50 UR 4
- 51 EA 30
- 52 เทียบ RM 55
- 53 AG 6, 11
- 54 AG 11
- 55 สารวันสันติภาพสากล ค.ศ. 2001
- 56 CL 15
- 57 เทียบ ปฐก 1:27-29

⁵⁸ ในสมณสาส์น “ความรักในความจริง” (Caritas in Veritate) มีเนื้อหาที่ครอบคลุมถึง เรื่องสิทธิส่วนบุคคลและความรับผิดชอบต่อประโยชน์ 'วนรวม เรื่องคุณธรรมและจริยธรรมในการประกอบธุรกิจและการมีส่วนร่วมทางการเมือง เรื่องการกระจายรายได้ และแรงงานอพยพ เรื่องการทำงาน การดูแลลูกจ้าง การตลาด การแสวงหากำไร การเก็งกำไร และโลกาภิวัตน์ เรื่องการพัฒนาเทคโนโลยีและการสื่อสาร เรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ฯลฯ

⁵⁹ EA 34

⁶⁰ เทียบ CP 2

⁶¹ สื่อใหม่ (New Media) หรือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นสื่อที่เกิดจากการสร้างสรรค์หรือการใช้งานกับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ซึ่งบางส่วนสามารถโต้ตอบกับผู้ใช้งานได้ และมักจะอยู่ในรูปแบบของดิจิทัล ตัวอย่างของ “สื่อใหม่” มี อาทิ วิดีโอเกม ซีดีรอมมัลติมีเดีย ซอฟต์แวร์ เว็บไซต์ อีเมล ตู้ให้บริการสารสนเทศ โทรศัพท์มือถือ พอดแคสต์ นวนิยายแบบข้อความหลายมิติ (hypertext fiction) อุปกรณ์พกพาหรืออุปกรณ์เคลื่อนที่ เช่น โทรศัพท์มือถือ พีดีเอ

⁶² เทียบ 1คร 12:12

⁶³ **หลักการ 3 ประการ**

หลักการที่ 1 การเสริมสร้างชุมชน

เพื่อให้ความมุ่งมั่นของพระศาสนจักรที่จะส่งเสริมศักดิ์ศรีมนุษย์ผู้มีภาพลักษณ์ของพระเป็นเจ้า และได้รับการไถ่กู้อย่างเป็นจริง เราเห็นว่าการดำเนินชีวิตและการกิจของเรา จำเป็นต้องเน้นส่งเสริมมนุษย์ให้สร้างเสริมความเป็นชุมชนขึ้นมา เพื่อมนุษย์จะสามารถแสดงออกซึ่งคุณธรรมความรัก การช่วยเหลือเกื้อกูลกันฉันพี่น้อง และคุณค่าที่ต่าง ๆ ตามคุณค่าพระอาณาจักรของพระเจ้า เราสามารถเสริมสร้างชุมชนนี้ได้ ในครอบครัว วัด หมู่บ้าน โรงเรียน ที่ทำงานของเรา และในแวดวงสังคมอื่นๆ ที่เราเข้าไปเกี่ยวข้อง รวมทั้งเชื่อมโยงชุมชน

ของเรากับชุมชนอื่นให้เกิดเครือข่ายที่กว้างขวางขึ้น เพื่อให้คุณธรรม
ความรักและการช่วยเหลือกันดำรงอยู่ในสังคมทุกระดับ

หลักการที่ 2 การดำเนินชีวิตอย่างเป็นองค์รวม

ในการเสริมสร้างชุมชนนี้ พระศาสนจักรจะดำเนินชีวิตและปฏิบัติหน้าที่
ให้สอดคล้องสัมพันธ์กับการอภิบาลและการแพร่ธรรมอย่างเป็นองค์รวม
และมีคุณภาพ โดยให้ครอบคลุมทุกมิติชีวิตอย่างสอดคล้องประสานกัน ทั้ง
ฝ่ายชีวิตจิตและฝ่ายโลก ทั้งด้านคุณค่าศาสนา ศีลธรรม วัฒนธรรม
พัฒนาธรรม สิ่งแวดล้อม การเมือง สิทธิมนุษยชน และทำงานสัมพันธ์
กับคนทุกกลุ่ม ทุกศาสนาและทุกเพศทุกวัย โดยให้ความสำคัญต่อคน
ยากไร้เป็นพิเศษ ในชีวิตส่วนตัวและในงานของเรานั้น เราก็จะปฏิบัติ
คุณธรรมต่างๆ ให้สอดคล้องกัน ทั้งด้วยคำพูด และการกระทำ อีกทั้ง
จะปฏิบัติต่อทุกคนอย่างเสมอภาคกันจนสิ้น

หลักการที่ 3 การมีส่วนร่วมของทุกคน

ในการสร้างเสริมชุมชนอย่างเป็นองค์รวมนั้น พระศาสนจักรในประเทศไทย
จะเร่งส่งเสริมและสนับสนุนทุกคนให้ร่วมมือกันอย่างแท้จริง และ
ด้วยความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันระหว่างพระสังฆราช พระสงฆ์ นักบวช
และฆราวาส อีกทั้งจะร่วมมือกับพี่น้องนักาย ศาสนาและผู้มีความเชื่อ
อื่น รวมทั้งผู้มีน้ำใจดีทั้งมวล บนพื้นฐานของการให้เกียรติซึ่งกันและกัน
ด้วยความจริงใจ และความเสมอภาค โดยอาศัยการเสวนาด้วยชีวิต
กับทุกฝ่าย ทั้งนี้ พระศาสนจักรถือว่าในการสร้างสรรค์พระอาณาจักร
ของพระเจ้าและการส่งเสริมศักดิ์ศรีมนุษย์นั้น ทุกฝ่ายต้องมีส่วนร่วม
อย่างแท้จริง

(อ้างอิงจาก “ข้อตกลงร่วม” การประชุมติดตามสมัชชาพิเศษทางงานอภิบาล
15-16 สิงหาคม ค.ศ. 2002 ณ ศูนย์ฝึกอบรมงานอภิบาล “บ้านผู้หว่าน”
สามพราน)

เอกสารอ้างอิง และอักษรย่อชื่อเอกสาร (Abbreviations)

AG	Apostolicam Actuositatem มณกฤษฎีกาว่าด้วยการแพร่ธรรมของฆราวาส
CL	Christi Fideles Laici สมณสาส์น “พระกระแสเรียกและภารกิจของคริสตชนฆราวาสในพระศาสนจักรและในโลก”
CP	Communio et Progressio คำสอนของพระศาสนจักรในเรื่องเกี่ยวกับเครื่องมือการสื่อสารมวลชน “เอกภาพและความก้าวหน้า”
CS	The Catholic School เอกสารของสมณกระทรวงศึกษาคาทอลิก “โรงเรียนคาทอลิก”
DH	Dignitatis Humanae คำแถลงเรื่องเสรีภาพในการถือศาสนา
DV	Dei Verbum สังฆธรรมนูญเรื่องการเผย (ความจริง) ของพระเป็นเจ้า
EA	Ecclesia in Asia สมณสาส์นหลังการประชุมสมัชชา “พระศาสนจักรในเอเชีย”
GE	Gravissimum Educationis คำแถลงของสภาสังคายนาเรื่องการอบรมตามหลักพระคริสตธรรม
IM	Inter Mirifica สมณกฤษฎีกาว่าด้วยสื่อมวลชน
LG	Lumen Gentium ธรรมนูญด้านพระธรรมกล่าวถึงพระศาสนจักร
MD	Mulieris Dignitatem พระโอวาทเรื่องศักดิ์ศรีและกระแสเรียกของสตรี
RM	Redemptoris Missio มณสาส์น “พระพันธกิจขององค์พระผู้ไถ่”
UR	Unitatis Redintegratio มณกฤษฎีกาแห่งสภาสังคายนาว่าด้วยสากลสัมพันธ์ภาพ